

หลักสูตรสถานศึกษา
ปีการศึกษา ๒๕๖๑
ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐
(สำหรับเด็กอายุ ๓-๕ ปี)

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโพธิ์สัย
สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์สัย
อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด

คำนำ

สภาพการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ สังคมและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ทางสารสนเทศประกอบกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช ๒๕๖๐ รวมทั้งแผนยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐- ๒๕๗๙) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๙) เป้าหมายยุทธศาสตร์การปฏิรูปการศึกษา ใน ทศวรรษที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๒ – ๒๕๖๑) แผนยุทธศาสตร์ชาติด้านเด็กปฐมวัย (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) นำไปสู่ การกำหนดทักษะสำคัญสำหรับเด็กในศตวรรษที่ ๒๑ ที่มีความสำคัญต่อการกำหนดเป้าหมายในการพัฒนา เด็กปฐมวัยให้มีความสอดคล้องและทันต่อการเปลี่ยนแปลงทุกด้าน

กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายให้มีการพัฒนาการศึกษาปฐมวัยอย่างจริงจังและต่อเนื่อง โดย ได้แต่งตั้งคณะทำงานพิจารณาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย เพื่อปรับปรุงให้สอดคล้องกับสภาพการ เปลี่ยนแปลงดังกล่าว หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ เป็นหลักสูตรสำหรับสถานศึกษา สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นำไปใช้เป็นกรอบและทิศทางในการพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ และได้มาตรฐานตามจุดหมายหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ที่กำหนดเป้าหมายในการพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีการพัฒนาด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ และสังคม และสติปัญญา เป็นคนดี มีวินัย สำนึกความเป็นไทย และมีความรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติในอนาคต

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ขอขอบคุณผู้ที่มีส่วน เกี่ยวข้องทุกท่าน รวมทั้งหน่วยงานกระทรวงมหาดไทย กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของ มนุษย์กระทรวงสาธารณสุข สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏ ตลอดจนภาคเอกชน ที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช พ.ศ. ๒๕๖๐ ให้มี ความเหมาะสมต่อการนำไปใช้จัดการการศึกษาปฐมวัยของประเทศต่อไป

(นายการุณ สกุลประดิษฐ์)

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คำนำ

คำสั่งกระทรวงศึกษาธิการที่ ศพฐ.๑๒๒๓/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๖๐

เรื่องการใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐

ประกาศศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโพธิ์สัย

ความนำ

ปรัชญาการศึกษาปฐมวัย

วิสัยทัศน์ตามหลักสูตร

วิสัยทัศน์ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโพธิ์สัย

เอกลักษณ์

อัตลักษณ์

สีประจำศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโพธิ์สัย

พันธกิจ

หลักการ

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย สำหรับเด็กอายุต่ำกว่า ๓ ปี

จุดหมาย

คุณลักษณะของเด็กปฐมวัยในศตวรรษที่ ๒๑

กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

หลักค่านิยมหลักของคนไทย ๑๒ ประการ

หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

กรอบสาระการเรียนรู้ประชาคมอาเซียน

สาระหลักสูตรโตไปไม่โกง

คุณลักษณะที่พึงประสงค์

ตารางวิเคราะห์สาระการเรียนรู้รายปีสำหรับเด็กอายุต่ำกว่า ๓ ปี

การอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้สำหรับเด็กอายุต่ำกว่า ๓ ปี

ช่วงอายุแรกเกิด – ๒ ปี

ช่วงอายุ ๒-๓ ปี

การอบรมเลี้ยงดูและการจัดประสบการณ์

การกำหนดหน่วยการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กอายุต่ำกว่า ๓ ปี

การจัดกิจกรรมประจำวัน

ตารางการจัดกิจกรรมประจำวัน

สภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน

การประเมินการพัฒนา

การใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย สำหรับเด็กอายุต่ำกว่า ๓ ปี

การจัดการการศึกษาระดับปฐมวัย (เด็กอายุต่ำกว่า ๓ ปี) สำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ

การเชื่อมต่อการพัฒนาการเด็กปฐมวัย

คำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ

ที่ สพฐ. ๑๒๒๓/๒๕๖๐

เรื่อง ให้ใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐

เพื่อให้การจัดการศึกษาปฐมวัยที่ต้องพัฒนาเด็กตั้งแต่แรกเกิด – ๖ ปี ให้มีการพัฒนาด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ที่เหมาะสมกับวัย ความสามารถและความแตกต่างระหว่างบุคคล เป็นการเตรียมความพร้อมที่จะเรียนรู้และสร้างรากฐานชีวิตให้พัฒนาเด็กปฐมวัยไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ และมีความรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ ตามเจตนารมณ์ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๕๔

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ กระทรวงศึกษาธิการจึงให้ใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ดังปรากฏแนบท้ายคำสั่งฯ นี้ แทนหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๔๖ เพื่อให้สถานศึกษาหรือสถานพัฒนาเด็กเล็กปฐมวัยทุกสังกัด นำหลักสูตรฉบับนี้ไปใช้โดยปรับปรุงให้เหมาะสมกับเด็กเล็กและสภาพท้องถิ่น

ทั้งนี้ ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๖๑ เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๓ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

(นายธีรเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

ประกาศศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโพธิ์สัย
เรื่อง ให้ใช้หลักสูตรสถานศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโพธิ์สัย
ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐

การจัดการศึกษา ตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๔๒ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ กระทรวงศึกษาธิการจึงให้ใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้กำหนดให้สถานศึกษาดำเนินการจัดทำหลักสูตรระดับสถานศึกษา โดยมีความสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง และ สภาพตามบริบททางวัฒนธรรม วิถีชีวิตของสังคม ชุมชน และท้องถิ่นของผู้เรียน ซึ่งมีลักษณะแตกต่างกันไป ทั้งนี้ เพื่อให้สถานศึกษาได้ใช้หลักสูตรสถานศึกษาเป็นแนวทางในการจัดการศึกษา ให้มีประสิทธิภาพ และมีมาตรฐานทัดเทียมกัน

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโพธิ์สัย ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการกิจดังกล่าว จึงได้จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การศึกษาปฐมวัย (สำหรับเด็กอายุต่ำกว่า ๓ ปี) โดยกำหนดถึงความสอดคล้อง หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย เพื่อให้ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครู ผู้ปกครองและชุมชน มีความรู้ ความเข้าใจที่ชัดเจน และสามารถนำไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ สมตามเจตนารมณ์ของหลักสูตรสถานศึกษาที่กำหนดไว้ในฉบับนี้

ทั้งนี้ หลักสูตรสถานศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโพธิ์สัย ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโพธิ์สัย เมื่อวันที่ เดือน พฤษภาคม พ.ศ.๒๕๖๐ จึงประกาศให้ใช้หลักสูตรสถานศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโพธิ์สัย ตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ เดือนตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

(นายพัฒน์ แก้วมะไฟ)
ประธานคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโพธิ์สัย

(นางแสงจันทร์ พิมพ์มะไฟ)
รักษาการหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโพธิ์สัย

ความนำ

กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๔๖ เพื่อให้สถานศึกษาหรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยทุกสังกัดนำหลักสูตรฉบับนี้ไปใช้ โดยปรับปรุงให้เหมาะสมกับเด็กและสภาพท้องถิ่น ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๔๖ เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรงได้ติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรเป็นระยะอย่างต่อเนื่องพบว่า หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๔๖ มีจุดดีหลายประการ เช่น เป็นหลักสูตรที่มีความเป็นเอกภาพ ยืดหยุ่น มีความเป็นสากลบนพื้นฐานความเป็นไทย สถานศึกษาที่มีส่วนร่วมและมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ให้

สอดคล้องกับบริบทความต้องการของตนเอง และหลักสูตรใช้ได้กับทุกกลุ่มเป้าหมาย อย่างไรก็ตาม ผลการศึกษาดังกล่าวได้สะท้อนให้เห็นถึงประเด็นที่เป็นปัญหาที่มีอยู่รอบด้าน และความไม่ชัดเจนของการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติ ได้แก่ ปัญหาความไม่ชัดเจนของการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย สถานศึกษาส่วนใหญ่ขาดการวิเคราะห์ความเชื่อมโยงระหว่างการพัฒนาเด็กปฐมวัย มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และสาระการเรียนรู้ ปัญหาการประเมินพัฒนาการ ในสภาพจริง ปัญหาความเชื่อมโยงกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ รวมถึงปัญหาคุณภาพเด็กที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยที่ผลการประเมินพัฒนาการในภาพรวมไม่เป็นไปตามสภาพการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ดำเนินการทบทวนหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๔๖ ให้มีความสอดคล้องและทันต่อการเปลี่ยนแปลงทุกด้านเพื่อพัฒนาไปสู่หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ โดยนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาวิจัย และแผนแม่บทกฎหมายต่างๆ มาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยให้มีความเหมาะสมและชัดเจนยิ่งขึ้น ทั้งเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพเด็กและกระบวนการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติในระดับเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา อย่างไรก็ตาม การจัดหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ จะประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่คาดหวังไว้ได้ หากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งในระดับชาติ ชุมชนและครอบครัว เห็นคุณค่าของการศึกษาปฐมวัย มีความกระตือรือร้นที่จะเข้ามามีส่วนร่วมรับรู้และสนับสนุนการจัดการศึกษา โดยร่วมกันทำงานอย่างต่อเนื่องเป็นระบบ ในการวางแผน ส่งเสริม สนับสนุน ตรวจสอบ ตลอดจนปรับปรุงแก้ไข เพื่อสิทธิเด็กทุกคนจะต้องได้รับจากการอบรมเลี้ยงดูและการศึกษาที่มีคุณภาพ ซึ่งสถานศึกษาที่มีคุณภาพ และมาตรฐานนั้น จำเป็นจะต้องมีการนำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ลงสู่การปฏิบัติเพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้เด็กปฐมวัย พัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เกิดคุณค่าต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติต่อไป

ปรัชญาการศึกษาปฐมวัย

การศึกษาปฐมวัยเป็นการพัฒนาเด็กตั้งแต่แรกเกิด ถึง ๖ ปีบริบูรณ์ อย่างเป็นองค์รวม บนพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดู และการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ ที่สนองต่อธรรมชาติ และพัฒนาการตามวัยของเด็กแต่ละคน ให้เต็มตามศักยภาพภายใต้สังคมบริบทและวัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่ ด้วยความรัก ความเอื้ออาทร และความเข้าใจของทุกคน เพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้เด็กพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เกิดคุณค่าต่อตนเอง ครอบครัว สังคม และประเทศชาติ

วิสัยทัศน์

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยมุ่งมั่นพัฒนาเด็กทุกคนให้ได้รับการพัฒนาด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาอย่างมีคุณภาพและต่อเนื่อง ได้รับการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้อย่างมีความสุขและเหมาะสมตามวัย มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เป็นคนมีวินัย และสำนึกความเป็นไทย โดยความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา พ่อแม่ ครอบครัว ชุมชนและทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็ก

วิสัยทัศน์ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโพธิ์สัย

“ สดชื่นเบิกบาน พัฒนาการสมวัย จิตใจเปี่ยมล้นด้วยคุณธรรม ”

เอกลักษณ์

“ มีพัฒนาการดีทั้ง 4 ด้าน ”

อัตลักษณ์

“ ยิ้มง่าย ไหว้สวยงาม ”

สีประจำศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโพธิ์สัย

“ สีส้ม ”

พันธกิจ

๑. แบ่งเบาภาระผู้ปกครองให้เด็กวัย ๒-๕ ปีในเขตบริการ ได้รับการอบรมเลี้ยงดูอย่างถูกต้องเหมาะสม และมีพัฒนาการสมวัย
๒. เป็นการให้บริการด้านการศึกษสำหรับเด็กในเขตบริการ ได้รับการบริการอย่างทั่วถึงให้มีการส่งเสริมโภชนาการ เช่น การรับประทานอาหารที่มีคุณประโยชน์มีคุณค่าทางอาหารครบ ๕ หมู่ที่สะอาดปลอดภัย การให้อาหารเสริมนมแก่เด็กได้รับสารอาหารที่มีคุณค่าเหมาะสมกับวัยของเด็ก
๓. ส่งเสริมและพัฒนาให้ผู้เรียนมีพัฒนาการดีทั้ง ๔ ด้านเหมาะสมตามวัยประกอบด้วย ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์จิตใจ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา คุณลักษณะที่พึงประสงค์สอดคล้องตามหลักสูตรการศึกษา ระดับปฐมวัยเริ่มตั้งแต่เด็กอายุ ๒ ปีถึง ๕ ปี
๔. ส่งเสริมและพัฒนาให้คณะกรรมการพัฒนาเด็กมีความเข้มแข็ง สามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาได้อย่างแท้จริง

หลักการ

เด็กทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมพัฒนาการตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ตลอดจนได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เหมาะสม ด้วยปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเด็กกับพ่อแม่ เด็กกับผู้สอน เด็กกับผู้เลี้ยงดู หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดู การพัฒนา และให้การศึกษาแก่เด็กปฐมวัย เพื่อให้เด็กมีโอกาสพัฒนาตนเองตามลำดับขั้นตอนการพัฒนาทุกด้าน อย่างเป็นองค์รวมมีคุณภาพ และเต็มตามศักยภาพ โดยกำหนดหลักการ ดังนี้

ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และการพัฒนาที่ครอบคลุมเด็กปฐมวัยทุกคน

ยึดหลักการอบรมเลี้ยงดูและการให้การศึกษาที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ โดยคำนึงถึงความแตกต่าง ระหว่างบุคคล และวิถีชีวิตของเด็กตามบริบทของชุมชน สังคม และวัฒนธรรมไทย

ยึดพัฒนาการและการพัฒนาเด็กโดยองค์รวม ผ่านการเล่นอย่างมีความหมายและมีกิจกรรม อย่างหลากหลาย ได้ลงมือกระทำในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เหมาะสมกับวัย และมีการพักผ่อนเพียงพอ

จัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้เด็กมีทักษะชีวิต และสามารถปฏิบัติตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นคนดี มีวินัย และมีความสุข

สร้างความรู้ความเข้าใจ และประสานความร่วมมือในการพัฒนาเด็ก ระหว่างสถานศึกษากับพ่อแม่ ครอบครัว ชุมชน และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กปฐมวัย

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย สำหรับเด็กอายุต่ำกว่า ๒-๓ ปี

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย สำหรับเด็กอายุต่ำกว่า ๒-๓ ปี จัดขึ้นสำหรับพ่อแม่ ผู้เลี้ยงดู หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง กับการอบรมเลี้ยงและพัฒนารเด็ก เพื่อใช้เป็นแนวทางการอบรมเลี้ยงดูและส่งเสริมพัฒนาการ การเรียนรู้ที่เหมาะสมกับเด็กเป็นรายบุคคล

จุดหมาย

การพัฒนาเด็กอายุ ๒-๓ ปี มุ่งส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ที่เหมาะสมกับวัย ความสามารถ ความสนใจ และความแตกต่างระหว่างบุคคล ดังนี้

๑. ร่างกายเจริญเติบโตตามวัย แข็งแรง และมีสุขภาพดี
๒. สุขภาพจิตดีและมีความสุข
๓. มีทักษะชีวิตและสร้างปฏิสัมพันธ์กับบุคคลรอบตัวและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข
๔. มีทักษะการใช้ภาษาสื่อสาร และสนใจเรียนรู้สิ่งต่างๆ

คุณลักษณะที่พึงประสงค์

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย สำหรับเด็กอายุ ๒- ๓ ปี กำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ดังนี้

พัฒนาการด้านร่างกาย

๑. ร่างกายเจริญเติบโตตามวัย
 ๒. ใช้อวัยวะของร่างกายได้ประสานสัมพันธ์กัน
- พัฒนาการด้านอารมณ์และจิตใจ
๓. มีความสุขและแสดงออกทางอารมณ์ได้เหมาะสมกับวัย
- พัฒนาการด้านสังคม
๔. รับรู้และสร้างปฏิสัมพันธ์กับบุคคลและสิ่งแวดล้อมรอบตัว
 ๕. ช่วยเหลือตนเองได้เหมาะสมกับวัย

พัฒนาการด้านสติปัญญา

๖. สื่อความหมายและใช้ภาษาได้เหมาะสมกับวัย
๗. สนใจเรียนรู้สิ่งต่างๆรอบตัว

คุณลักษณะของเด็กปฐมวัยในศตวรรษที่ ๒๑

๑. การพึ่งตนเองได้

- ปฏิบัติกิจวัตรประจำวันได้เหมาะสมตามวัย
- ช่วยเหลือตนเองในเรื่องต่างๆ ได้ เช่น การทำความสะอาดร่างกาย การอาบน้ำแต่งตัว การล้างมือ การแปรงฟัน การรับประทานอาหาร การเข้าห้องน้ำห้องส้วม การนอน และการถือสิ่งของด้วยตนเอง เป็นต้น
- เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง เช่น กิจกรรมการเล่น และการทำงาน

๒. ความเชื่อมั่นในตนเอง

- ถาม ตอบ หรือโต้ตอบกับครูและเพื่อนได้อย่างมั่นใจ
- เล่าเรื่องราวเกี่ยวกับตนเองและผู้อื่นได้อย่างภาคภูมิใจ
- กล้าพูด กล้าแสดงออกในการเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี
- พูดยุติความคิดเห็นหรือนำเสนอเรื่องต่างๆ ด้วยความมั่นใจ
- สำรวจ ค้นคว้าสิ่งใหม่ ๆ ที่สนใจด้วยตนเอง

๓. การตัดสินใจด้วยตนเอง

- เลือกและตัดสินใจได้โดยมีผู้อื่นช่วย
- ตัดสินใจและเลือกปฏิบัติสิ่งต่าง ๆ ได้ด้วยตนเองอย่างเหมาะสมตามวัย
- ตัดสินใจแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ด้วยตนเองอย่างเหมาะสม
- แก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ด้วยตนเองอย่างเหมาะสม

๔. การรู้จักตนเอง

- รู้ว่าตนเองเป็นใคร มาจากไหน
- รู้ว่าตนเองชอบหรือไม่ชอบอะไร
- การเข้าใจความรู้สึกของตนเอง
- รู้ว่าตนเองสามารถทำอะไรได้บ้าง
- รู้จักจุดเด่นจุดด้อยของตนเอง
- รู้เป้าหมายของตนเอง (บอกได้ว่าโตขึ้นอยากเป็นอะไร)

๕. การเคารพตนเอง

- มีความภาคภูมิใจในตนเอง
- มีสัมมาคารวะ
- มีสัมพันธภาพที่ดีและรู้จักเคารพผู้อื่น
- กล้าคิด กล้าแสดงออกอย่างเหมาะสม
- ยอมรับจุดเด่นและจุดด้อยของตนเอง

๖. การควบคุมตนเอง

- ควบคุมอารมณ์ของตนเองในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้เหมาะสมตามวัย

- มีความมั่นคงทางอารมณ์ (ไม่หุนหันพลันแล่น)
- เล่นหรือทำกิจกรรม และอยู่ร่วมกับเพื่อนหรือผู้อื่นได้อย่างมีความสุข
- แสดงอารมณ์ ความรู้สึกได้สอดคล้องกับสถานการณ์อย่างเหมาะสม
- แก้ปัญหาได้เหมาะสมตามวัย

๗. การยับยั้งชั่งใจตนเอง

- มีความอดทนในการรอคอย
- ตัดสินใจว่าอะไรถูก อะไรผิด ดีหรือไม่ดี
- แสดงออกด้วยวาจาที่สุภาพ อ่อนน้อม
- คิดและตัดสินใจในการปฏิบัติตามสถานการณ์ต่าง ๆ อย่างเหมาะสม

๘. แรงจูงใจในตนเอง

- มีความตั้งใจและสนใจในการทำงานให้สำเร็จด้วยตนเอง
- มีความอยากรู้อยากเห็นเกี่ยวกับตนเองและสิ่งแวดล้อม
- กระตือรือร้น อยากค้นคว้าสำรวจสิ่งต่าง ๆ รอบตัวเสมอ
- มีความเพียรพยายามอย่างไม่ท้อถอยในการสำรวจค้นพบสิ่งแวดล้อม

๙. การยืนหยัดด้วยตนเอง

- กระตือรือร้นและตั้งใจในการทำงาน
- ไม่ย่อท้อต่อสิ่งที่ทำ
- ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายได้สำเร็จด้วยตนเอง

๑๐. การมีวินัยในตนเอง

- ปฏิบัติตามกฎระเบียบของห้องเรียนได้อย่างเหมาะสม (ความประพฤติทั่วไป)
- รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายด้วยตนเอง (วินัยในหน้าที่)
- ปฏิบัติกิจวัตรประจำวันและช่วยเหลือตนเองในแต่ละช่วงเวลาได้อย่างเหมาะสม (วินัยในกิจวัตรประจำวัน)
- ควบคุมตนเองและอดทนต่อความยากลำบาก (วินัยในการควบคุมตนเอง)

กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

การจัดหลักสูตรกรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโพธิ์สัย มีดังนี้

๑. ประเพณี บุญเผวคั้งเทศมหาชาติจังหวัดร้อยเอ็ด
๒. งานประจำปีจังหวัดร้อยเอ็ด
๓. หมู่บ้านชุมชนสีขาว ตำบลโพธิ์สัย
๔. ข้าวหอมมะลิทุ่งกุลาร้องเอ็ด
๕. การทำนาปลูกข้าว
๖. การทอผ้า
๗. ศูนย์การเรียนรู้ ค่าย พล ร.๖ จังหวัดร้อยเอ็ด
๘. แหล่งผลิตข้าวโพดหวาน
๙. อ่างเก็บน้ำห้วยเอ่ง
๑๐. แหล่งเพาะผักสวนครัว
๑๑. แหล่งธรรมวัดโคกโศกวนาราม ตำบลโพธิ์สัย
๑๒. ปราสาทหินวัดป่ากุง อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด

หลักค่านิยมหลักของคนไทย ๑๒ ประการ

๑. รักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
๒. ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน
๓. กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์
๔. ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม
๕. รักษาวัฒนธรรมประเพณีไทยอันงดงาม
๖. มีศีลธรรม รักษาความสัตย์ หวังดีต่อผู้อื่น เผื่อแผ่และแบ่งปัน
๗. เข้าใจเรียนรู้การเป็นประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขที่ถูกต้อง
๘. มีระเบียบวินัยเคารพกฎหมายผู้น้อยรู้จักเคารพผู้ใหญ่
๙. มีสติ รู้ตัว รู้คิด รู้ทำ รู้ปฏิบัติตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
๑๐. รู้จักดำรงตนอยู่โดยใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
๑๑. มีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำหรือกิเลส
๑๒. คำนึงผลประโยชน์ส่วนรวมและต่อชาติมากกว่าผลประโยชน์ของตนเอง

หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

เป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำริชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตแก่ พสกนิกรชาวไทย เป็นปรัชญาชี้ถึงแนวการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับตั้งแต่ระดับ ครอบครัว ระดับชุมชนจนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนา และบริหารประเทศ ให้ดำเนินไปใน ทางสาย กลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ ชี้แนะแนวทางการดำรงอยู่และ ปฏิบัติตนในทางที่ควรจะเป็นโดยมีพื้นฐานมาจากวิถีชีวิตดั้งเดิม ของสังคมไทย สามารถนำมาประยุกต์ใช้ ได้ตลอดเวลาและเป็นการมองโลกเชิงระบบที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา มุ่งเน้นการรอดพ้นจากภัย และวิกฤติเพื่อความมั่นคงและความยั่งยืน ของการพัฒนา ความพอเพียงหมายถึง ความพอประมาณ ความ มีเหตุผล รวมถึงความจำเป็น ที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีและต้องประกอบไปด้วยสอง เงื่อนไขคือเงื่อนไขความรู้ เงื่อนไขคุณธรรม

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบไปด้วย ๕ ส่วน ดังนี้

ข้อที่ ๑. กรอบแนวคิด เป็นปรัชญาที่ชี้แนะแนวทางการดำรงอยู่ และปฏิบัติตนในทางที่ควรจะเป็น โดยมีพื้นฐานมาจากวิถีชีวิตดั้งเดิมของสังคมไทย สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้ตลอดเวลา และเป็นการมอง โลกเชิงระบบที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา และเป็นการมองโลกเชิงระบบที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ ตลอดเวลา มุ่งเน้นการรอดพ้นจากภัย และวิกฤติ เพื่อความมั่นคง และความยั่งยืนของการพัฒนา

ข้อที่ ๒. คุณลักษณะ เศรษฐกิจพอเพียง สามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการปฏิบัติตนได้ในทุกระดับ โดยเน้นการปฏิบัติบนทางสายกลาง และการพัฒนาอย่างเป็นขั้นตอน

ข้อที่ ๓. คำนิยาม ความพอเพียงจะต้องประกอบด้วย ๓ คุณลักษณะ ดังนี้

๑.ความพอประมาณ หมายถึง ความพอดีที่ไม่น้อยเกินไป และไม่มากเกินไปโดยไม่เบียดเบียนตนเอง และผู้อื่น เช่นการผลิด และการบริโภคอยู่ในระดับพอประมาณ

๒.ความมีเหตุผล หมายถึง การตัดสินใจเกี่ยวกับระดับของความพอเพียงนั้น จะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผล โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้องตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้น ๆ อย่าง รอบคอบ

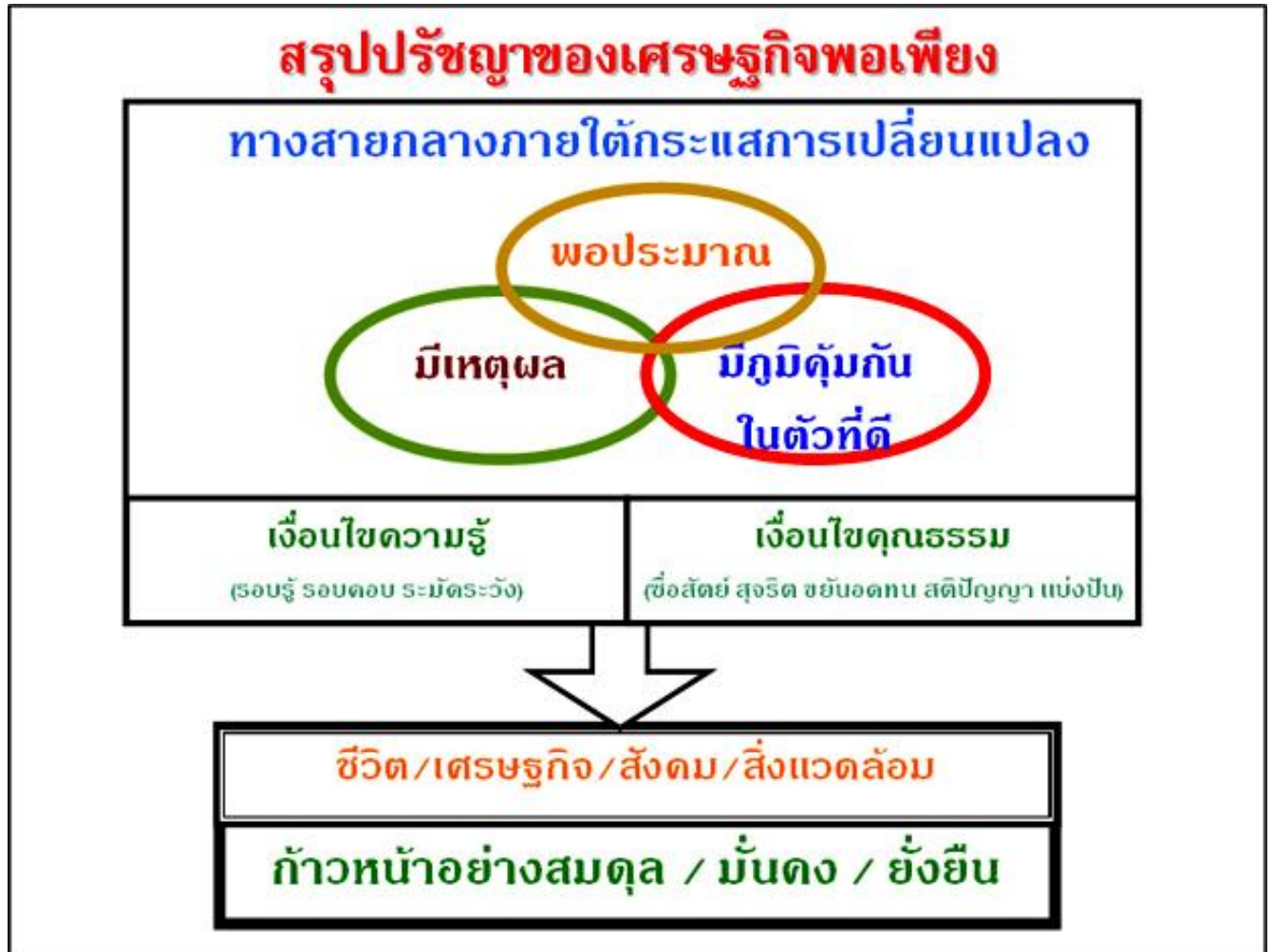
๓.การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบ และการเปลี่ยนแปลง ด้านต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นโดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ ต่าง ๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้น ในอนาคตทั้งใกล้ และไกล

ข้อที่ ๔. เงื่อนไข การตัดสินใจและการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ให้อยู่ในระดับพอเพียงนั้น ต้องอาศัยทั้งความรู้ และคุณธรรมเป็นพื้นฐาน ๒ เงื่อนไข ดังนี้

๑.เงื่อนไขความรู้ ประกอบด้วย ความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างรอบ ด้าน ความ รอบคอบที่จะนำความรู้เหล่านั้นมาพิจารณาให้เชื่อมโยงกัน เพื่อประกอบการวางแผน และความ ระมัดระวังในขั้นปฏิบัติ

๒.เงื่อนไขคุณธรรม ที่จะต้องเสริมสร้างประกอบด้วย มีความตระหนักในคุณธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต และมีความอดทน มีความเพียร ใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต

ข้อที่ ๕. แนวทางปฏิบัติ / ผลที่คาดว่าจะได้รับ จากการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาประยุกต์ใช้ คือ การพัฒนาที่สมดุล และยั่งยืน พร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงในทุกด้าน ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม ความรู้ และเทคโนโลยี

กรอบสาระการเรียนรู้ประชาคมอาเซียน

หน่วยการเรียนรู้ : อาเซียนน่ารู้

หลักสูตรเสริมความรู้อาเซียนศึกษา

๑. ประเทศในอาเซียน
๒. สัญลักษณ์อาเซียน
๓. คำทักทายสวัสดิ์
๔. คำขวัญประจำอาเซียน
๕. ธงประจำอาเซียน
๖. การแต่งกายประจำชาติ

วิสัยทัศน์

หลักสูตรเสริมความรู้อาเซียนศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยมุ่งพัฒนาผู้เรียนปฐมวัยให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมบูรณ์พร้อมทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา และเป็นผู้รอบรู้บริบทสังคมอาเซียน พร้อมก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

พันธกิจ

๑. พัฒนาเด็กปฐมวัยให้เกิดความพร้อมทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา เพื่อก้าวเข้าสู่สังคมอาเซียน
๒. ส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยมีความรู้ความเข้าใจในบริบทสังคมอาเซียน
๓. จัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้นักเรียนปฐมวัยเพื่อเรียนรู้ความเป็นสังคมอาเซียน

เป้าหมาย

๑. เด็กปฐมวัยทุกคนได้รับการพัฒนาให้เกิดความพร้อมทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา เพื่อก้าวเข้าสู่สังคมอาเซียน
๒. เด็กปฐมวัยทุกคนได้รับการส่งเสริมให้มีความรู้ความเข้าใจในบริบทสังคมอาเซียน โดยบูรณาการผ่าน ๖ กิจกรรมหลัก
๓. เด็กปฐมวัยทุกคนได้รับประสบการณ์การเรียนรู้ เพื่อให้เรียนรู้ความเป็นสังคมอาเซียนโดยบูรณาการผ่าน ๖ กิจกรรมหลัก

สาระหลักสูตร โตไปไม่โกง

วิสัยทัศน์

หลักสูตรครบเด็กสร้างชาติ “โตไปไม่โกง” มุ่งหล่อหลอมปลูกฝังให้เด็กเติบโตเป็นผู้ใหญ่ ที่มีคุณภาพ เปี่ยมไปด้วยค่านิยมและคุณสมบัติที่พึงปรารถนา ได้แก่ ชื่อสัตย์สุจริต มีจิตสาธารณะ และรับผิดชอบต่อสังคมส่วนรวม รวมทั้งมีความรักในความถูกต้องและเป็นธรรม โดยยึดหลักความพอเพียงในการดำเนินชีวิต ซึ่งจะเป็นพื้นฐานที่ขาดเสียมิได้ในการสร้างภูมิคุ้มกันต่อการทุจริตและประพฤติมิชอบ และต่อต้านการเอารัด เอาเปรียบผู้อื่น สังคม และประเทศชาติ

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

๑. เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน ให้รู้จักการอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างสันติด้วยพื้นฐานของความถูกต้อง และเป็นธรรม
๒. เพื่อสร้างจิตสำนึกคุณธรรมของผู้เรียน ให้ไม่เห็นแก่ตัว ไม่เอาเปรียบผู้อื่น รู้จักจำแนกชั่วดี สามารถแยกแยะ ความผิดและความถูกต้อง เพื่อเป็นภูมิคุ้มกันต่อปัญหาทุจริตคอร์รัปชัน

๓. เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ได้แก่ ความซื่อสัตย์สุจริต การมีจิตสาธารณะ การรู้
รับผิดชอบและมีวินัย และรักความพอเพียง

๔. เพื่อพัฒนาสมรรถนะในการคิดและมีวิจารณญาณในการแก้ไขปัญหาของผู้เรียน ให้คิดเป็นและ
ปฏิบัติอย่างถูกต้อง กล้าหาญ และมีคุณธรรม

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

หลักสูตรระดับการศึกษาชาติ “โตไปไม่โกง” มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ซึ่งเป็นความ
ดีต่อส่วนรวม ๕ ประการ ได้แก่ ความซื่อสัตย์สุจริต การมีจิตสาธารณะ ความเป็นธรรมทางสังคม กระทำ
อย่างรับผิดชอบ และเป็นอยู่อย่างพอเพียง เพื่อสร้างนิสัยให้ผู้เรียนรักความถูกต้องและความเป็นธรรม เพื่อ
เป็นภูมิคุ้มกันต่อปัญหาทุจริตคอร์รัปชัน ไม่ทุจริต ไม่โกง ไม่ยอมรับและรังเกียจพฤติกรรมทุจริตและโกงทุก
รูปแบบ

เนื้อหาหลักสูตร โตไปไม่โกงครอบคลุมความดี ๕ ประการที่ช่วยสร้างชาติและต่อต้านการทุจริต ได้แก่

๑) ความซื่อสัตย์สุจริต คือ การยึดมั่นในความสัตย์จริงและสิ่งที่ถูกต้องดีงาม รู้จักแยกแยะถูกผิด ปฏิบัติต่อตนเอง
และผู้อื่น โดยชอบ ไม่คดโกง

๒) การมีจิตสาธารณะ คือ การมีจิตสำนึกเพื่อส่วนรวม ตระหนักถึงและคำนึงถึงสังคมส่วนรวม มีความรับผิดชอบ
ต่อตัวเองในการกระทำใดๆ เพื่อไม่ให้เกิดผลเสียหายต่อส่วนรวม และพร้อมที่จะเสียสละประ โยชน์ส่วนตนเพื่อรักษา
ผลประโยชน์ส่วนรวม

๓) ความเป็นธรรมทางสังคม คือ การปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างเสมอภาคและเท่าเทียมกันอย่างมีเหตุผล โดยไม่เลือก
ปฏิบัติต่อเพศ เชื้อชาติ ชนชั้น สถานะทางเศรษฐกิจและสังคม

๔) กระทำอย่างรับผิดชอบ คือ การมีจิตสำนึกในบทบาทและหน้าที่ของตัวเองและปฏิบัติหน้าที่ให้ดีที่สุด เคารพ
กฎเกณฑ์กติกา พร้อมให้ตรวจสอบการกระทำได้เสมอหากมีการกระทำผิดก็พร้อมที่จะยอมรับและแก้ไข

๕) เป็นอยู่อย่างพอเพียง คือ การดำเนินชีวิต โดยยึดหลักความพอประมาณ ซื่อตรง ไม่ละ โอบ โภกมาก รู้จักยับยั้ง
ชั่งใจ และไม่เอาเปรียบหรือเบียดเบียนตัวเองและผู้อื่น

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๕ ประการตามหลักสูตร โตไปไม่โกง

๑.ความซื่อสัตย์สุจริต คือการยึดมั่นในความสัตย์จริงและสิ่งที่ถูกต้องดีงาม รู้จักแยกแยะถูกผิด
ปฏิบัติต่อตนเองและผู้อื่นโดยชอบไม่คดโกง

คุณลักษณะที่พึงประสงค์

-พูดความจริง

-ไม่ลักขโมย

-ทำตัวเป็นที่น่าเชื่อถือ ทำตามสัญญา

-กล้าเปิดเผยความจริง

-รู้จักแยกแยะประโยชน์ส่วนตัว ส่วนรวม

๒.การมีจิตสาธารณะ คือการมีจิตสำนึกเพื่อส่วนรวม ตระหนักรู้และคำนึงถึงสังคมส่วนรวมมีความรับผิดชอบต่องานในการกระทำใดๆเพื่อไม่ให้เกิดผลเสียหายต่อส่วนรวมพร้อมที่จะเสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อรักษาผลประโยชน์ส่วนรวม

คุณลักษณะที่พึงประสงค์

- ร่วมดูแลสังคม
- รับผิดชอบส่วนรวม
- เสียสละเพื่อส่วนรวม
- เอื้อเฟื้อ เมตตา มีน้ำใจ
- ไม่เห็นแก่ตัว

๓.ความเป็นธรรมในสังคม คือ การปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างเสมอภาค และเท่าเทียมกันอย่างมีเหตุผล โดยไม่เลือกปฏิบัติต่อเพศ เชื้อชาติ ชนชั้น สถานะทางเศรษฐกิจและสังคม

คุณลักษณะที่พึงประสงค์

- นึกถึงใจเขาใจเรา
- ไม่เอาเปรียบผู้อื่น
- รับฟังผู้อื่น
- เคารพและให้เกียรติผู้อื่น
- กตัญญูอย่างมีเหตุผล
- คำนึงถึงความยุติธรรมโดยตลอด

๔.การกระทำอย่างรับผิดชอบ คือการมีจิตสำนึกในบทบาทและหน้าที่ของตนเองและปฏิบัติหน้าที่ให้ดีที่สุด เคารพกฎเกณฑ์ กติกาพร้อมให้ตรวจสอบการกระทำผิดก็พร้อมที่จะยอมรับและแก้ไข

คุณลักษณะที่พึงประสงค์

- ทำหน้าที่ของตัวเองให้ดีที่สุด
- มีระเบียบวินัย
- เคารพกฎกติกา
- รับผิดชอบในสิ่งที่ทำ กล้ายอมรับผิดและรับการลงโทษ
- รู้จักสำนึกและขอโทษและแก้ไขในสิ่งผิด
- กล้าทำในสิ่งที่ถูกต้อง

๕.เป็นอยู่อย่างพอเพียงคือ การดำเนินชีวิตโดยยึดหลักพอประมาณ ซื่อตรง ไม่ละโมภโลภมาก รู้จักยับยั้งชั่งใจ และไม่เอาเปรียบเบียดเบียนตนเองและผู้อื่น

คุณลักษณะที่พึงประสงค์

- รู้จักความพอเพียง ความพอดี

- มีความอดทน อดกลั้น
- รู้จักบังคับตัวเอง
- ไม่กลัวความยากลำบาก
- ไม่ทำอะไรแบบสุดขีดหรือสุดโต่ง
- มีสติและเหตุผล

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ ๑ ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขภาพดี

คุณลักษณะ	สภาพที่พึงประสงค์							
	แรกเกิด- ๒ เดือน	๒-๔ เดือน	๔-๖ เดือน	๖-๘ เดือน	๘ เดือน-๑ ปี	๑ปี-๑ปี๖ เดือน	๑ปี๖ เดือน-๒ปี	๒-๓ปี
๑.๑ มีน้ำหนัก ส่วนสูงและ เส้นรอบ ศีรษะตาม เกณฑ์อายุ	น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ เส้นรอบศีรษะตามเกณฑ์							
๑.๒.มีร่างกาย แข็งแรง	มีภูมิคุ้มกันโรค ไม่ป่วยบ่อย ขับถ่ายเป็นเวลา รับประทานอาหาร นอนและพักผ่อนเหมาะสมกับวัย							

หมายเหตุ * แรกเกิด - ๒ เดือน หมายถึง แรกเกิด – ๑ เดือน ๒๕ วัน

๘ เดือน – ๑ ปี หมายถึง ๘ เดือน - ๑๑ เดือน ๒๕ วัน

๒ -๔ เดือน หมายถึง ๒ เดือน – ๓ เดือน ๒๕ วัน

๑ ปี – ๑ ปี ๖ เดือน หมายถึง ๑๒ เดือน – ๑๓ เดือน ๒๕ วัน

๔ – ๖ เดือน หมายถึง ๔ เดือน – ๕ เดือน ๒๕ วัน

๑ ปี ๖ เดือน – ๒ ปี หมายถึง ๑๘ เดือน – ๒๓ เดือน ๒๕ วัน

๖ – ๘ เดือน หมายถึง ๖ เดือน – ๘ เดือน ๒๕ วัน

๒ – ๓ ปี หมายถึง ๒๔ เดือน - ๓๕ เดือน ๒๕ วัน

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ ๒ ใช้อวัยวะของร่างกายได้ประสานสัมพันธ์กัน

คุณลักษณะ	สภาพที่พึงประสงค์							
	แรกเกิด-๒ เดือน	๒-๔ เดือน	๔-๖ เดือน	๖-๘ เดือน	๘ เดือน-๑ ปี	๑ปี-๑ปี๖ เดือน	๑ปี๖ เดือน-๒ปี	๒-๓ปี
๒.๑ ใช้กล้ามเนื้อใหญ่ได้เหมาะสมกับวัย	นอนคว่ำยกศีรษะและหันไปข้างใดข้างหนึ่งได้	นอนคว่ำยกศีรษะและออกพ้นพื้นเมื่อจับขึ้น เริ่มลงน้ำหนักที่เท้าทั้งสองข้างได้	ยันหน้าอกพ้นพื้นโดยใช้แขนช่วย นั่งได้โดยมีผู้ประคอง	นั่งหลังตรงและเอี้ยวตัว ใช้มือเล่นได้ อย่างอิสระ กลานโดยใช้มือและเข่า ยืนเกาะเครื่องเรือนสูงระดับอกได้	ยืนทรงตัว (ตั้งไข่)ได้ ช่วงสั้นๆ หย่อนตัวลงนั่งจากทำยืน	ลุกขึ้นยืนด้วยตนเอง ยืนได้เอง อย่างอิสระ ยืนแล้วก้มลงหยิบของที่พื้นได้ เดินได้เอง โดยปล่อยแขนเป็นอิสระและแกว่งแขนตามสบาย เริ่มวิ่งหรือเดินเร็วๆ ได้	เดินขึ้นบันไดโดยมือข้างหนึ่งจับราว บันไดอีกมือจับผู้ใหญ่มาก้าวเท้าโดยมีสองเท้าในขั้นเดียวกัน วิ่งและหยุดได้ทันทีและเริ่มวิ่งใหม่	นั่งยองๆ เล่นโดยไม่เสียการทรงตัว เดินถอยหลังได้ เดินขึ้นลงบันไดโดยมือข้างหนึ่งจับราวและก้าวเท้าโดยมีสองเท้าในขั้นเดียวกัน กระโดดอยู่กับที่โดยเท้าพื้นทั้งสองข้าง
๒.๒ ใช้กล้ามเนื้อเล็กและประสานสัมพันธ์มือ-ตาได้เหมาะสมกับวัย	จ้องมองได้ มองเห็นในระยะห่าง ๘-๑๒ นิ้ว	มองตามวัตถุที่เคลื่อนไหว กำหรือจับสิ่งของที่ใส่ไว้ในมือ	เอื้อมคว้าของใกล้ๆ ตัวได้ เปลี่ยนมือถือของได้ที่ละมือ	มองตามของตก จับของมากระทบกันด้วยมือ ๒ ข้าง เริ่มใช้นิ้วหัวแม่มือ นิ้วชี้และนิ้วกลางหยิบของชิ้นเล็กๆ	หยิบของใส่และเอาออกจากภาชนะได้ ถือ กัด และเคี้ยวอาหารได้ด้วยตนเอง	วาก่อนไม้ซ้อนกันได้ ๒ ก่อน เปิดหนังสือทีละหน้า ๓-๔ หน้า	วาก่อนไม้ซ้อนกันได้ ๔-๖ ก่อน เปิดพลิกหน้าหนังสือได้ทีละแผ่น	จับสี่เหลี่ยมแท่งใหญ่เพื่อขีดเขียนได้ เลียนแบบลากเส้นเป็นวงต่อเนื่องหรือเส้นตรงแนวดิ่ง

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ ๓ มีความสุขและแสดงออกทางอารมณ์ได้เหมาะสมกับวัย

คุณลักษณะ	สภาพที่พึงประสงค์							
	แรกเกิด-๒ เดือน	๒-๔ เดือน	๔-๖ เดือน	๖-๘ เดือน	๘ เดือน-๑ปี	๑ปี-๑ปี๖ เดือน	๑ปี๖ เดือน-๒ปี	๒-๓ปี
๓.๑รู้เรงแจ่มใส	อารมณ์ดี ยิ้มแย้ม หัวเราะง่าย แววตามีความสุข							
๓.๒แสดงออกทางอารมณ์ได้อย่างเหมาะสมกับวัย	ยิ้มและหัวเราะได้เมื่อพอใจสบตาจ้องหน้าแม่	ผูกพันกับพ่อแม่หรือผู้เลี้ยงดูใกล้ชิด ยิ้มทักทายเมื่อเห็นหน้าคนคุ้นเคย	แสดงอารมณ์ที่หลากหลายผ่านการส่งเสียง	แสดงอารมณ์ความรู้สึกแสดงอาการกลัวคนแปลกหน้า	สนใจคิดผู้เลี้ยงดูตนเองมากกว่าคนอื่นแสดงความต้องการของตนเองมากขึ้น	แสดงความชอบไม่ชอบส่วนตัวเองชัดเจน	แสดงความรักต่อผู้อื่นแสดงความรักคนเมื่อแยกจากคนใกล้ชิด	แสดงความรู้สึกภาคภูมิใจเมื่อทำสิ่งต่างๆสำเร็จชอบพูดคำว่า “ไม่” แม้จะเป็นสิ่งที่ต้องการ
๓.๓สนใจและมีความสุขกับธรรมชาติสิ่งสวยงามคนตรีและจังหวะการเคลื่อนไหว	ตอบสนองต่อธรรมชาติ เสียงเพลง จังหวะดนตรี และสิ่งสวยงามต่างๆ อย่างเพลิดเพลิน							

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ ๔ รับรู้และสร้างปฏิสัมพันธ์กับบุคคลและสิ่งแวดล้อมรอบตัว

คุณลักษณะ	สภาพที่พึงประสงค์							
	แรกเกิด-๒ เดือน	๒-๔ เดือน	๔-๖ เดือน	๖-๘ เดือน	๘ เดือน-๑ปี	๑ปี-๑ปี๖ เดือน	๑ปี๖ เดือน-๒ปี	๒-๓ปี

๔.๑ปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมใกล้ตัวได้	หยุดร้องไห้เมื่อมีคนอุ้ม	มีปฏิกิริยาโต้ตอบด้วยการเคลื่อนไหวร่างกายเมื่อเห็นหรือได้ยินเสียงคนและสิ่งที่คุ้นเคย	ยิ้มทักทายแสดงอารมณ์ดีใจเมื่อเห็นสิ่งที่ตัวเองพอใจจำหน้าแม่และคนคุ้นเคยได้	แสดงออกถึงการรับรู้อารมณ์และความรู้สึกของผู้อื่นเลียนแบบกิริยาท่าทางของผู้อื่นอย่างง่าย ๆ	มองผู้ใหญ่หรือเด็กคนอื่น ๆ ทำกิจกรรมอย่างใกล้ชิด	เริ่มคุ้นเคยกับคนอื่นขอความช่วยเหลือเมื่อต้องการ	ชอบการออกไปเที่ยวนอกบ้านแสดงความเป็นเจ้าของ	ชอบเก็บของตนเองไว้ใกล้ตัวและไม่ชอบแบ่งปันผู้อื่น
๔.๒ เล่นและร่วมกิจกรรมกับผู้อื่นได้ตามวัย	ยิ้มและส่งเสียงเมื่อมีคนพูดคุยเล่นหรือสัมผัสตัว	หัวเราะเสียงดังดีใจเมื่อมีคนมาเล่นด้วย	ยิ้มให้คนอื่นชอบเล่นกับคน	ชอบเล่นจะเอากับผู้เลี้ยงดูใกล้ชิด	เล่นกับผู้เลี้ยงดูใกล้ชิด	ชอบดูเด็กคนอื่นเล่นแต่ไม่ค่อยเข้าไปเล่นด้วย	ชอบเล่นของเล่นคนเดียว	รอคอยช่วงสั้น ๆ เล่นร่วมกับคนอื่นแต่ต่างคนต่างเล่น

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ ๕ ช่วยเหลือตนเองได้เหมาะสมกับวัย

คุณลักษณะ	สภาพที่พึงประสงค์							
	แรกเกิด-๒ เดือน	๒-๔ เดือน	๔-๖ เดือน	๖-๘ เดือน	๘ เดือน-๑ปี	๑ปี-๑ปี๖ เดือน	๑ปี๖ เดือน-๒ปี	๒-๓ปี
๕.๑ทำกิจวัตรประจำวันด้วยตนเองตามวัย	-	-	-	ต้องการถือขวดนมด้วยตนเอง	หยิบอาหารกินได้ คืบน้ำจากแก้ว ให้ความร่วมมือเวลาแต่งตัว	ถอดเสื้อผ้าได้ง่ายๆได้ เริ่มช่วยเหลือตนเองในการแปรงฟัน ล้างมือ โดยมีผู้ใหญ่ดูแล เริ่มฝึกขยับถ่าย	ใช้ช้อนตักอาหารเข้าปากแต่หก บ้าง ชอบช่วยเหลืองานบ้านง่ายๆ	สวมเสื้อผ้าโดยมีคนช่วย บอกได้ว่าตนเองต้องการ ขยับถ่าย

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ ๖ สื่อความหมายและใช้ภาษาได้เหมาะสมกับวัย

คุณลักษณะ	สภาพที่พึงประสงค์							
	แรกเกิด-๒ เดือน	๒-๔ เดือน	๔-๖ เดือน	๖-๘ เดือน	๘ เดือน-๑ปี	๑ปี-๑ปี๖เดือน	๑ปี๖ เดือน-๒ปี	๒-๓ปี
๖.๑รับรู้และเข้าใจความหมายของภาษาได้ตามวัย	ตอบสนองต่อเสียง	หยุดฟังเสียงและหันตามเสียงเกาะ	หันตามเสียง จ้องมองปากคน	รับรู้ภาษาและแสดงสีหน้า ท่าทาง ตอบสนองต่อคำสั่งง่ายๆ หันมาเมื่อเรียกชื่อ	ชอบฟังคำพูดซ้ำๆ รู้ว่าคำแต่ละคำมีความหมายต่างกัน หยุดกระทำเมื่อได้ยินเสียงห้าม	หยิบหรือชี้ตามคำบอกชี้ส่วนต่างๆ ของร่างกายตามคำบอก อย่างน้อย๑ส่วน	ปฏิบัติตามคำสั่งได้๒คำสั่งต่อเนื่อง สนใจฟังนิทานง่ายๆ	ร้องเพลงได้บางคำ และร้องเพลงคลอตามทำนอง สนใจดูหนังสือ นิทานภาพ
๖.๒แสดงออกและ/หรือพูดเพื่อสื่อความหมายได้	ส่งเสียงในคอ	ส่งเสียงอ้อแอ้ ได้ตอบสุๆคำๆ	ส่งเสียงตามเมื่อได้ยินเสียงพูด ส่งเสียงได้หลายเสียง	พยายามเลียนเสียงต่างๆ ทำเสียงซ้ำๆ เช่น หม่า หม่า	รู้จักเชื่อมโยงคำพูดกับการกระทำ เช่น ไม่จะสั้นหัว พูดคำพยางค์เดียวได้อย่างน้อย๒คำ	พูดคำพยางค์เดียวที่มีความหมายได้ อย่างน้อย๒คำ	พูดคำต่อกัน เช่น ไปเที่ยว	พูดเป็นวลีสั้นๆ มักจะถามคำถาม”อะไร” และ”ทำไม”

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ ๑ สนใจเรียนรู้สิ่งต่างรอบตัว

คุณลักษณะ	สภาพที่พึงประสงค์							
	แรกเกิด-๒ เดือน	๒-๔ เดือน	๔-๖ เดือน	๖-๙ เดือน	๙ เดือน-๑ปี	๑ปี-๑ปี๖ เดือน	๑ปี๖ เดือน-๒ปี	๒-๓ปี
๑.๑สนใจและเรียนรู้สิ่งต่างรอบตัว	สนใจมองใบหน้าคนมากกว่าสิ่งของ	กรอกตามองตามสิ่งของหรือสิ่งที่มีเสียง	มองสิ่งของที่อยู่รอบๆและในระยะใกล้แสดงความอยากรู้อยากเห็นเกี่ยวกับสิ่งต่างๆและพยายามหยิบขอสื่อในระยะเวลาที่เอื้อมถึง	เริ่มรู้จักสิ่งของในชีวิตประจำวัน	คาดคะเนได้ถึงการกลับมาของบุคคลหรือสิ่งของ	สำรวจสิ่งของโดยใช้หลายๆวิธี	สังเกตสำรวจ ลองผิดลองถูกกับคุณสมบัติของสิ่งต่างๆ	อยากรู้เรียนรู้สิ่งต่างๆถามบ่อยถามซ้ำจดจำชื่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งได้ยาวนานขึ้น
๑.๒เรียนรู้ผ่านการเลียนแบบ	-	-	เลียนแบบเสียงเพลงและการเคลื่อนไหว	เลียนแบบเสียงบุคคล	เลียนแบบการเคลื่อนไหวหน้าตาแลบลิ้น ปากจู๋	เลียนแบบท่าทางการกระทำง่ายๆของผู้ใหญ่	เลียนแบบคำพูดที่ผู้ใหญ่พูด	เลียนแบบการกระทำผู้ใกล้ชิดหรือเด็กคนอื่นพยายามเลียนเสียงต่างๆ
๑.๓สำรวจโดยใช้ประสาทสัมผัส	จ้องมองสิ่งของเคลื่อนไหวเครื่องแขวนสีขา-ดำ	สนเล่นมือตนเองและเอาเข้าปากชอบบิดวัตถุที่มอดเล่นจำเสียงบุคคลที่ใกล้ชิด	ชอบสำรวจด้วยการนำสิ่งของเข้าปาก	สำรวจร่างกายตนเองและสิ่งต่างๆรอบตัว	ใช้นิ้วสำรวจสิ่งของหรือพื้นที่ที่มีช่องหรือมีรู	สำรวจสิ่งที่เกิดขึ้นลองผิดลองถูกเพื่อแก้ปัญหา มองอย่างค้นหา	สำรวจตามดูลิ้นชัก ชั้นวางของตะกร้าผ้าชอบเล่นลาก ดึง ผลัก โคนชอบวางรูปทรงลงช่อง	ค้นหาของที่ถูกต้องโดยมีสิ่งปกปิด๒-๓ชั้นชอบละเลงสีด้วยมือ

การอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้สำหรับเด็กอายุต่ำกว่า ๓ ปี

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย สำหรับเด็กอายุต่ำกว่า ๓ ปี แบ่งการอบรมเลี้ยงดูและการพัฒนาเด็กออกเป็น ๒ ช่วงอายุ ประกอบด้วย **ช่วงอายุแรกเกิด – ๒ ปี** เป็นแนวปฏิบัติการอบรมเลี้ยงดูตามวิถีชีวิตประจำวันโดยพ่อแม่และผู้เลี้ยงดู และ**ช่วงอายุ ๒ – ๓ ปี** เป็นแนวปฏิบัติการอบรมเลี้ยงดูและส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้โดยพ่อแม่และผู้เลี้ยงดู แต่ละช่วงอายุมีรายละเอียด ดังนี้

ช่วงอายุแรกเกิด – ๒ ปี

แนวปฏิบัติการอบรมเลี้ยงดูตามวิถีชีวิตประจำวันโดยพ่อแม่และผู้เลี้ยงดู เน้นการอบรมเลี้ยงดูตามวิถีชีวิตประจำวัน และส่งเสริมพัฒนาการทุกด้าน ได้แก่ ด้านร่างกาย ส่งเสริมให้เด็กได้ใช้ร่างกายตามความสามารถ ด้านอารมณ์จิตใจ ส่งเสริมการตอบสนองความต้องการของเด็กอย่างเหมาะสมภายใต้สภาพแวดล้อมที่อบอุ่นและปลอดภัย ด้านสังคม ส่งเสริมให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลใกล้ชิด และด้านสติปัญญา ส่งเสริมให้เด็กได้สังเกตสิ่งต่างๆรอบตัว เพื่อสร้างความเข้าใจและใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร ส่งเสริมการคิด และการแก้ไขปัญหาที่เหมาะสมกับวัย

การอบรมเลี้ยงดูตามวิถีชีวิตประจำวันสำหรับเด็กอายุแรกเกิด-๒ ปี มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการวางรากฐานชีวิตของเด็ก ทั้งทางร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา การจัดกิจกรรมในแต่ละวันควรจัดให้สอดคล้องกับความต้องการ ความสนใจ และความสามารถตามวัยของเด็ก โดยผ่านการอบรมเลี้ยงดูตามวิถีชีวิตประจำวันและการเล่นตามธรรมชาติของเด็ก โดยมีแนวปฏิบัติการอบรมเลี้ยงดูตามวิถีชีวิตประจำวัน ดังนี้

๑.การฝึกสุขนิสัยและลักษณะนิสัยที่ดี เป็นการสร้างเสริมสุขนิสัยที่ดีในการรับประทานอาหาร การนอน การทำความสะอาดของร่างกาย การขับถ่าย ตลอดจนปลูกฝังลักษณะนิสัยที่ดีในการดูแลสุขภาพอนามัย ความปลอดภัย และการแสดงมารยาทที่สุภาพ นุ่มนวลแบบไทย

๒.การเคลื่อนไหวและการทรงตัว เป็นการส่งเสริมการใช้กล้ามเนื้อแขนกับขา มือกับนิ้วมือ และส่วนต่างๆของร่างกายในการเคลื่อนไหวหรือออกกำลังกายทุกส่วน โดยการจัดให้เด็กได้เคลื่อนไหวกล้ามเนื้อใหญ่ กล้ามเนื้อเล็ก และตามความสามารถของวัย เช่น คลาน ยืน เดิน เล่นนิ้วมือ เคลื่อนไหวส่วนต่างๆของร่างกายตามเสียงดนตรี ปีนป่ายเครื่องเล่นสนามเด็กเล่น เล่นม้าโยก ลากจูงของเล่นมีล้อ จักรยานทรงตัวของเด็กเล็กโดยใช้เท้าช่วยไถ เป็นต้น

๓.การฝึกประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตา เป็นการฝึกความแข็งแรงของกล้ามเนื้อมือ นิ้วมือ ให้พร้อมที่จะหยิบจับ ฝึกการทำงานอย่างสัมพันธ์กันระหว่างมือและตา รวมทั้งฝึกให้เด็กรู้จักคาดคะเนหรือกะระยะทางของสิ่งต่างๆที่อยู่รอบตัวเทียบกับตัวเองในลักษณะใกล้กับไกล เช่น มองตามเครื่องแขวนหรือโมบายที่มีเสียงและสี (สำหรับขวบปีแรกควรเป็นโมบายสีขาวดำ) ร้อยลูกปัดขนาดใหญ่ เล่นหยอดบล็อก รูปทรงกล่อ่ง ดอกหมุด โยนรับลูกบอล เล่นน้ำ เล่นปั้นแป้ง ใช้สีเทียนใหญ่วาดเขียนขีดเขียน เป็นต้น

๔.การส่งเสริมด้านอารมณ์ จิตใจ เป็นการส่งเสริมการเลี้ยงดูในการตอบสนองความต้องการของเด็กด้านจิตใจ โดยการจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมให้เด็กเกิดความรู้สึกอบอุ่นและมีความสุข เช่น สบตา อุ้ม โอบกอด สัมผัส การเป็นแบบอย่างที่ดีในด้านการแสดงออกทางอารมณ์ตอบสนองต่อความรู้สึกที่เด็กแสดงออกอย่างนุ่มนวล อ่อนโยน ปลูกฝังการชื่นชมธรรมชาติรอบตัว เป็นต้น

๕.การส่งเสริมทักษะทางสังคม เป็นการส่งเสริมการสร้างความสัมพันธ์กับพ่อแม่ ผู้เลี้ยงดู และบุคคลใกล้ชิด โดยการพูดคุยหยอกล้อหรือเล่นกับเด็ก เช่น เล่นจ๊ะเอ๋ เล่นจ้ำจี้ เล่นโยกเยก เล่นประกอบคำร้อง เช่น จันท์จ๋าเอ๋ย แมงมุม ตั๋งไข่ลัม หรือพาเด็กไปเดินเล่นนอกบ้าน พบปะเด็กอื่นหรือผู้ใหญ่ภายใต้การดูแลอย่างใกล้ชิด เช่น พาไปบ้านญาติ พาไปร่วมกิจกรรมที่ศาสนสถาน เป็นต้น

๖.การใช้ประสาทสัมผัสทั้งห้า เป็นการกระตุ้นการรับรู้ผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้าในการมองเห็น การได้ยินเสียง การลิ้มรส การได้กลิ่น และการสัมผัสจับต้องสิ่งต่างๆที่แตกต่างกัน ในด้านขนาด รูปร่าง สี น้ำหนัก และผิวสัมผัส เช่น การเล่นมองตนเองกับกระจกเงา การเล่นของเล่นที่มีผิวแตกต่างกัน เป็นต้น

๗.การส่งเสริมการสำรวจสิ่งต่างๆรอบตัว เป็นการฝึกให้เด็กเรียนรู้สิ่งรอบตัวผ่านเหตุการณ์ และสื่อที่หลากหลายในโอกาสต่างๆ รู้จักสำรวจ และทดลองสิ่งที่ไม่คุ้นเคย เช่น มองตามสิ่งของ หันหาที่มาของเสียง ค้นหาสิ่งของที่ปิดซ่อนจากสายตา กิจกรรมการทดลองง่ายๆ เป็นต้น

๘.การส่งเสริมทักษะทางภาษา เป็นการฝึกให้เด็กได้เปล่งเสียง เลียนเสียงพูดของผู้คน เสียงสัตว์ต่างๆ รู้จักชื่อเรียกของตนเอง ชื่ออวัยวะส่วนต่างๆของร่างกาย ชื่อพ่อแม่หรือผู้ใกล้ชิดและชื่อสิ่งต่างๆรอบตัว ตลอดจนฝึกให้เด็กรู้จักสื่อความหมายด้วยคำพูดและท่าทาง ชี้ชวนและสอนให้รู้จักชื่อเรียกสิ่งต่างๆจากของจริง อ่านหนังสือนิทานภาพหรือร้องเพลงง่ายๆให้เด็กฟัง เป็นต้น

๙.การส่งเสริมจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ เป็นการฝึกให้เด็กแสดงออกทางความคิดตามจินตนาการของตนเอง เช่น จินตนิพนธ์วาดรูปอย่างอิสระ การเล่นเกมจินตนาการใหญ่ เล่นของเล่นสร้างสรรค์ พูดเล่าเรื่องตามจินตนาการ เล่นสมมติ เป็นต้น

ช่วงอายุ ๒-๓ ปี

แนวปฏิบัติการอบรมเลี้ยงดูและส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้สำหรับเด็กช่วงอายุ ๒-๓ ปี เน้นการจัดประสบการณ์ผ่านการเล่นตามธรรมชาติที่เหมาะสมกับวัยอย่างเป็นองค์รวม ทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา โดยจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความต้องการ ความสนใจ และความสามารถตามวัยของเด็ก ทั้งนี้ เด็กในช่วงวัยนี้จะมีพัฒนาการเพิ่มขึ้นมากกว่าในช่วงแรก เด็กมีการฟังพา

ตนเอง แสดงความเป็นตัวของตัวเอง จึงจำเป็นต้องคำนึงถึงสาระการเรียนรู้ที่ประกอบด้วย ประสบการณ์สำคัญและสาระที่ควรเรียนรู้ ตลอดจนส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมเพื่อเป็นพื้นฐานการเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้นไป

สาระการเรียนรู้

สาระการเรียนรู้ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย สำหรับเด็กช่วงอายุ ๒ – ๓ ปี เป็นสื่อกลางในการจัดประสบการณ์ เพื่อส่งเสริมพัฒนาการทุกด้าน ทั้งทางร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ซึ่งจำเป็นต่อการพัฒนาการเด็กให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ โดยอาจจัดในรูปแบบหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ หรือเลือกใช้รูปแบบที่เหมาะสมกับเด็กปฐมวัย สาระการเรียนรู้ประกอบด้วย ๒ ส่วน คือ ประสบการณ์สำคัญ และสาระที่ควรเรียนรู้ ดังนี้

๑.ประสบการณ์สำคัญ ประสบการณ์สำคัญเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่จะจัดให้เด็กได้ลงมือทำด้วยตนเอง เพื่อพัฒนาเด็กทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา โดยเฉพาะในระยะแรกเริ่มชีวิต และช่วงระยะปฐมวัยมีความสำคัญเป็นพิเศษ เนื่องจากเป็นรากฐานของพัฒนาการก้าวต่อไปของชีวิตเด็กแต่ละคน ตลอดจนเป็นปัจจัยสำคัญที่กำหนดความสามารถ แรงจูงใจ ใฝ่เรียนรู้ และความกระตือรือร้นในการพัฒนาตนเองของเด็ก ที่จะส่งผลต่อเนื่องจากช่วงวัยเด็กไปสู่วัยรุ่นและวัยผู้ใหญ่ ประสบการณ์สำคัญที่จะเกี่ยวข้องกับการจัดสภาพแวดล้อมทุกด้านที่กระตุ้นให้เด็กเกิดการเรียนรู้และมีความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์กับสิ่งต่างๆรอบตัวในวิถีชีวิตของเด็กและในสังคมภายนอก อันจะส่งผลเป็นทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการเรียนรู้สามารถพัฒนาต่อเนื่องไปสู่ระดับที่สูงขึ้น

ประสบการณ์สำคัญที่ช่วยส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาของเด็กนั้น พ่อแม่หรือผู้เลี้ยงดูจำเป็นต้องสนับสนุนให้เด็กได้มีประสบการณ์ตรงด้วยการใช้ประสาทสัมผัสทั้งห้า การเคลื่อนไหวส่วนต่างๆของร่างกาย การสร้างความรักความผูกพันกับคนใกล้ชิด การปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและสิ่งต่างๆรอบตัว และการรู้จักใช้ภาษาสื่อความหมาย ดังนั้น การฝึกทักษะต่างๆต้องให้เด็กมีประสบการณ์สำคัญผ่านการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน และการเล่น ให้เด็กเกิดการเรียนรู้จากการเลียนแบบ ลองผิดลองถูก สำรวจ ทดลอง และลงมือกระทำจริง การปฏิสัมพันธ์กับวัตถุสิ่งของ บุคคล และธรรมชาติรอบตัวเด็กตามบริบทของสภาพแวดล้อม จำเป็นต้องมีการจัดประสบการณ์สำคัญแบบองค์รวมที่ยึดเด็กเป็นสำคัญ ดังต่อไปนี้

๑.๑ ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย เป็นการสนับสนุนให้เด็กได้มีโอกาสพัฒนาการใช้กล้ามเนื้อใหญ่ กล้ามเนื้อเล็ก การประสานสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อมือและระบบประสาทในกิจวัตรประจำวันหรือทำกิจกรรมต่างๆ การนอนหลับพักผ่อน การดูแลสุขภาพอนามัย และความปลอดภัยของตนเอง

ประสบการณ์สำคัญที่ควรส่งเสริม ประกอบด้วย การเคลื่อนไหวส่วนต่างๆของร่างกายตามจังหวะดนตรี การเล่นออกกำลังกายกลางแจ้งอย่างอิสระ การเคลื่อนไหวและการทรงตัว การประสานสัมพันธ์ของกล้ามเนื้อและระบบประสาท การเล่นเครื่องเล่นสัมผัส การวาด การเขียนขีดเขียน การปั้น การฉีก การตัดปะ การดูแลรักษาความสะอาดของร่างกาย ของใช้ส่วนตัว และการรักษาความปลอดภัย เป็นต้น

๑.๒ ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ เป็นการสนับสนุนให้เด็กได้แสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกที่เหมาะสมกับวัย มีความสุข ร่าเริง แจ่มใส ได้พัฒนาความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง และความเชื่อมั่นในตนเอง จากการที่ปฏิบัติกิจกรรมต่างๆในชีวิตประจำวัน พ่อแม่หรือผู้เลี้ยงดูเป็นบุคคลที่มีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการทำให้เด็กได้รู้สึกเป็นที่รัก อบอุ่น มั่นคง เกิดความรู้สึกปลอดภัยไว้วางใจ ซึ่งจะส่งผลให้เด็กเกิดความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและเรียนรู้ที่จะสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น

ประสบการณ์สำคัญที่ควรส่งเสริม ประกอบด้วย การรับรู้อารมณ์หรือความรู้สึกของตนเอง การแสดงอารมณ์ที่เป็นสุข การควบคุมอารมณ์และการแสดงออก การเล่นอิสระ การเล่นบทบาทสมมติ การชื่นชมธรรมชาติ การเพาะปลูกอย่างง่าย การเลี้ยงสัตว์ การฟังนิทาน การร้องเพลง การท่องคำคล้องจอง การทำกิจกรรมศิลปะต่างๆตามความสนใจ เป็นต้น

๑.๓.ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านสังคม เป็นการสนับสนุนให้เด็กได้มีโอกาสนปฏิสัมพันธ์กับบุคคลและสิ่งแวดล้อมต่างๆรอบตัวในชีวิตประจำวัน ได้ปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ และปรับตัวอยู่ในสังคม เด็กควรมีโอกาสได้เล่น และทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นไม่ว่าจะเป็นผู้ใหญ่ เด็กวัยเดียวกันหรือต่างวัย เพศเดียวกันหรือต่างเพศอย่างสม่ำเสมอ

ประสบการณ์สำคัญที่ควรส่งเสริม ประกอบด้วย การช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวัน ตามวัย การเล่นอย่างอิสระ การเล่นรวมกลุ่มกับผู้อื่น การแบ่งปันหรือการให้ การอดทนรอคอยตามวัย การใช้ภาษาบอกความต้องการ การออกไปเล่นนอกบ้าน การไปสวนสาธารณะ การออกไปร่วมกิจกรรมในศาสนสถาน เป็นต้น

๑.๔ ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา เป็นการสนับสนุนให้เด็กได้รับรู้และเรียนรู้สิ่งต่างๆรอบตัวในชีวิตประจำวันผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้า และการเคลื่อนไหว ได้พัฒนาการใช้ภาษาสื่อความหมายและความคิด รู้จักสังเกตคุณลักษณะต่างๆไม่ว่าจะเป็นสี ขนาด รูปร่าง รูปทรง ผิวสัมผัสจดจำชื่อเรียกสิ่งต่างๆรอบตัว

ประสบการณ์สำคัญที่ควรส่งเสริม ประกอบด้วย การตอบคำถามจากการคิด การเชื่อมโยงจากประสบการณ์เดิม การเรียงลำดับเหตุการณ์ การยืดหยุ่นความคิดตามวัย การจดจ่อใส่ใจ การสังเกตวัตถุหรือสิ่งของที่มีสีสัมผัสและรูปทรงที่แตกต่างกัน การฟังเสียงต่างๆรอบตัว การฟังนิทานหรือเรื่องราวสั้นๆ การพูดบอกความต้องการ เล่าเรื่องราว การสำรวจและการทดลองอย่างง่ายๆ การคิดวางแผนที่ไม่ซับซ้อน การคิดตัดสินใจหรือคิดแก้ปัญหาในเรื่องที่ง่ายๆด้วยตนเอง การแสดงความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ เป็นต้น

๒.สาระที่ควรเรียนรู้ สาระที่จะให้เด็กอายุ ๒-๓ ปี เรียนรู้เป็นเรื่องเกี่ยวกับตนเองเป็นลำดับแรก แล้วจึงขยายไปสู่เรื่องที่อยู่ใกล้ตัวเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน เด็กควรได้รับการอบรมเลี้ยงดูและส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับวัย ดังนี้

๒.๑ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก เด็กควรเรียนรู้เกี่ยวกับชื่อและเพศของตนเอง การเรียกชื่อส่วนต่างๆของใบหน้าและร่างกาย การดูแลตนเองเบื้องต้นโดยมีผู้ใหญ่ให้การช่วยเหลือ การล้างมือ การจับถ่าย การรับประทานอาหาร การถอดและใส่เสื้อผ้า การรักษาความปลอดภัย และการนอนหลับพักผ่อน

๒.๒ เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก เด็กควรเรียนรู้เกี่ยวกับบุคคลภายในครอบครัวและบุคคลภายนอกครอบครัว ควรรู้จักชื่อเรียกหรือสรรพนามแทนตัวของญาติหรือผู้เลี้ยงดู วิธีปฏิบัติกับผู้อื่นอย่างเหมาะสม การทักทายด้วยการไหว้ การเล่นกับพี่น้องในบ้าน การไปเที่ยวตลาดและสถานที่ต่างๆในชุมชนการเล่นที่สนามเด็กเล่น การเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา วัฒนธรรมและประเพณี

๒.๓ ธรรมชาติรอบตัว เด็กควรรู้เกี่ยวกับการสำรวจสิ่งต่างๆในธรรมชาติรอบตัว เช่น สัตว์พืช ดอกไม้ ไม้ไผ่ ผ่านการใช้ประสาทสัมผัสทั้งห้า การเล่นน้ำ เล่นทราย การเลี้ยงสัตว์ต่างๆที่ไม่เป็นอันตราย การเดินเล่นในสวน การเพาะปลูกอย่างง่าย

๒.๔ สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก เด็กควรเรียนรู้เกี่ยวกับชื่อของเล่นของใช้ที่อยู่รอบตัว การเชื่อมโยงลักษณะหรือคุณสมบัติอย่างง่ายของสิ่งต่างๆที่อยู่ใกล้ตัวเด็ก เช่น สี รูปร่าง รูปทรง ขนาด ผิวสัมผัส

การอบรมเลี้ยงดูและการจัดประสบการณ์

การอบรมเลี้ยงดูและการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กอายุต่ำกว่า ๓ ปี เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรง ได้พัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา สามารถจัดในรูปแบบของกิจกรรมบูรณาการผ่านการเล่น การอบรมเลี้ยงดูและการจัดประสบการณ์ควรคำนึงถึงสิ่งสำคัญต่อไปนี้

การอบรมเลี้ยงดูเด็กและส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้โดยเน้นเด็กเป็นสำคัญ

ตระหนักและสนับสนุนสิทธิขั้นพื้นฐานที่เด็กพึงได้รับ

ปฏิบัติตนต่อเด็กด้วยความรัก ความเข้าใจ และใช้เหตุผล

ส่งเสริมพัฒนาการของเด็กอย่างสมดุลครบทุกด้าน

ปลูกฝังระเบียบวินัย คุณธรรม และวัฒนธรรมไทย

ใช้ภาษาที่เหมาะสมกับความสามารถและการเรียนรู้ของเด็ก

สนับสนุนการเล่นตามธรรมชาติของเด็ก

จัดสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและเอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก

ประเมินการเจริญเติบโตและพัฒนาการเด็กอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ

ประสานความร่วมมือระหว่างพ่อแม่ ผู้ปกครอง ผู้เลี้ยงดู สถานพัฒนาเด็กปฐมวัยและชุมชน

แนวทางการอบรมเลี้ยงดูและการจัดประสบการณ์ สำหรับเด็กอายุต่ำกว่า ๓ ปี มีแนวทางดังนี้

๑. ดูแลสุขภาพอนามัยและตอบสนองความต้องการของเด็กเป็นรายบุคคล

๒. สร้างบรรยากาศของความรัก ความอบอุ่น ความไว้วางใจ และความมั่นคงทางอารมณ์ให้กับเด็กในวิถีชีวิตประจำวัน

๓. จัดประสบการณ์ตรงให้เด็กได้เลือก ลงมือกระทำและเรียนรู้จากประสาทสัมผัสทั้งห้า และการเคลื่อนไหวผ่านการเล่น

๔. จัดประสบการณ์ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลที่แวดล้อมและสิ่งต่างๆรอบตัวเด็กอย่างหลากหลาย

๕. จัดสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอก วัสดุอุปกรณ์ เครื่องใช้และของเล่นที่สะอาดหลากหลาย ปลอดภัย และเหมาะสมกับเด็ก เพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็กรอบด้าน รวมถึงมีพื้นที่ในการเล่นน้ำ เล่นทราย

๖. จัดหาสื่อการเรียนรู้ที่เป็นสื่อธรรมชาติ เหมาะสมกับวัยและพัฒนาการของเด็ก สื่อที่เอื้อให้เกิดการปฏิสัมพันธ์ หลีกเลี่ยงการใช้สื่อเทคโนโลยีเป็นพี่เลี้ยงเด็ก

๗. จัดรวบรวมข้อมูลและติดตามการเจริญเติบโต พัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กเป็นรายบุคคลอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ

๘. จัดกระบวนการเรียนรู้โดยให้พ่อแม่ ครอบครัว สถาบันพัฒนาเด็กปฐมวัย และชุมชนมีส่วนร่วมทั้งการวางแผน การสนับสนุนสื่อ การเข้าร่วมกิจกรรม และการประเมินพัฒนาการเด็ก

การกำหนดหน่วยการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยอายุ ๒- ๖ ปี
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโพธิ์สัย สังกัดกองการศึกษาฯและวัฒนธรรม

ลำดับ ที่	หน่วยการจัดประสบการณ์	สาระการเรียนรู้ ระดับปฐมวัย/สาระที่				สาระการเรียนรู้เพิ่มเติม
	อายุ ๒- ๖ ปี	๑	๒	๓	๔	
๑.	ก้าวใหม่ได้เรียนรู้ (หนูมาโรงเรียน) (แรกเริ่มประทับใจ)	✓				๑.สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น ๒.ค่านิยม๑๒ ประการ ๓.เศรษฐกิจพอเพียง ๔. อาเซียนศึกษา ๕.สาระโตไปไม่โกง
๒.	เพื่อนสำคัญไหน	✓				๑.สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น ๒.ค่านิยม๑๒ ประการ ๓.เศรษฐกิจพอเพียง ๔. อาเซียนศึกษา ๕.สาระโตไปไม่โกง
๓.	เป็นเด็กดี มีวินัย สุข ปลอดภัยใน ร่างกาย	✓				๑.สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น ๒.ค่านิยม๑๒ ประการ ๓.เศรษฐกิจพอเพียง ๔. อาเซียนศึกษา ๕.สาระโตไปไม่โกง
๔.	อวัยวะและการดูแลร่างกาย	✓				๑.สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น ๒.ค่านิยม๑๒ ประการ ๓.เศรษฐกิจพอเพียง ๔. อาเซียนศึกษา ๕.สาระโตไปไม่โกง
๕.	กินดี อยู่ดี มีสุข	✓				๑.สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น ๒.ค่านิยม๑๒ ประการ ๓.เศรษฐกิจพอเพียง ๔. อาเซียนศึกษา ๕.สาระโตไปไม่โกง
๖.	ขยับกายสบายชีวี	✓				๑.สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น ๒.ค่านิยม๑๒ ประการ ๓.เศรษฐกิจพอเพียง ๔. อาเซียนศึกษา ๕.สาระโตไปไม่โกง

ลำดับที่	หน่วยการจัดประสบการณ์	สาระการเรียนรู้ ระดับปฐมวัย/สาระที่				สาระการเรียนรู้เพิ่มเติม
	อายุ ๒-๖ ปี	๑	๒	๓	๔	
๗.	ปลอดภัยไว้ก่อน	✓				๑.สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น ๒.คำนิยม๑๒ ประการ ๓.เศรษฐกิจพอเพียง ๔. อาเซียนศึกษา ๕.สาระใดไปไม่โกง
๘.	หนูทำได้	✓				๑.สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น ๒.คำนิยม๑๒ ประการ ๓.เศรษฐกิจพอเพียง ๔. อาเซียนศึกษา ๕.สาระใดไปไม่โกง
๙.	วันอาสาฬหบูชาเข้าพรรษา		✓			๑.สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น ๒.คำนิยม๑๒ ประการ ๓.เศรษฐกิจพอเพียง ๔. อาเซียนศึกษา ๕.สาระใดไปไม่โกง
๑๐.	วันเฉลิมพระชนพรรษา		✓			๑.สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น ๒.คำนิยม๑๒ ประการ ๓.เศรษฐกิจพอเพียง ๔. อาเซียนศึกษา ๕.สาระใดไปไม่โกง
๑๑.	วันแม่แห่งชาติ		✓			๑.สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น ๒.คำนิยม๑๒ ประการ ๓.เศรษฐกิจพอเพียง ๔. อาเซียนศึกษา ๕.สาระใดไปไม่โกง
๑๒.	หนูน้อยนารัก		✓			๑.สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น ๒.คำนิยม๑๒ ประการ ๓.เศรษฐกิจพอเพียง ๔. อาเซียนศึกษา ๕.สาระใดไปไม่โกง

สัปดาห์ที่	หน่วยการจัดประสบการณ์	สาระการเรียนรู้ ระดับปฐมวัย/สาระที่				สาระการเรียนรู้เพิ่มเติม
	อายุ ๒- ๖ ปี	๑	๒	๓	๔	
๑๓.	หนูน้อยนักสัมผัส		✓			๑.สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น ๒.ค่านิยม๑๒ ประการ ๓.เศรษฐกิจพอเพียง ๔. อาเซียนศึกษา ๕.สาระโตไปไม่โกง
๑๔.	บ้านแสนสุข		✓			๑.สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น ๒.ค่านิยม๑๒ ประการ ๓.เศรษฐกิจพอเพียง ๔. อาเซียนศึกษา ๕.สาระโตไปไม่โกง
๑๕.	ครอบครัวสุขสรรค์			✓		๑.สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น ๒.ค่านิยม๑๒ ประการ ๓.เศรษฐกิจพอเพียง ๔. อาเซียนศึกษา ๕.สาระโตไปไม่โกง
๑๖.	บ้านใกล้เรือนเคียง			✓		๑.สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น ๒.ค่านิยม๑๒ ประการ ๓.เศรษฐกิจพอเพียง ๔. อาเซียนศึกษา ๕.สาระโตไปไม่โกง
๑๗.	จังหวัดของเรา			✓		๑.สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น ๒.ค่านิยม๑๒ ประการ ๓.เศรษฐกิจพอเพียง ๔. อาเซียนศึกษา ๕.สาระโตไปไม่โกง
๑๘.	โรงเรียนของเรา-บุคคลของเรา		✓			๑.สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น ๒.ค่านิยม๑๒ ประการ ๓.เศรษฐกิจพอเพียง ๔. อาเซียนศึกษา ๕.สาระโตไปไม่โกง

ลำดับที่	หน่วยการจัดประสบการณ์	สาระการเรียนรู้ ระดับปฐมวัย/ สาระที่				สาระการเรียนรู้เพิ่มเติม
	อายุ ๒- ๖ ปี	๑	๒	๓	๔	
๑๙.	ชุมชนของเรา		✓			๑.สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น ๒.ค่านิยม๑๒ ประการ ๓.เศรษฐกิจพอเพียง ๔. อาเซียนศึกษา ๕.สาระโตไปไม่โกง
๒๐.	อาชีพในฝัน		✓			๑.สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น ๒.ค่านิยม๑๒ ประการ ๓.เศรษฐกิจพอเพียง ๔. อาเซียนศึกษา ๕.สาระโตไปไม่โกง
๒๑.	วันปืยมหาราช		✓			๑.สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น ๒.ค่านิยม๑๒ ประการ ๓.เศรษฐกิจพอเพียง ๔. อาเซียนศึกษา ๕.สาระโตไปไม่โกง
๒๒.	หนูน้อยซ่งสงสัย		✓			๑.สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น ๒.ค่านิยม๑๒ ประการ ๓.เศรษฐกิจพอเพียง ๔. อาเซียนศึกษา ๕.สาระโตไปไม่โกง
๒๓.	วันวิสาขบูชา		✓			๑.สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น ๒.ค่านิยม๑๒ ประการ ๓.เศรษฐกิจพอเพียง ๔. อาเซียนศึกษา ๕.สาระโตไปไม่โกง

๒๔.	ประเมินผลภาคเรียนที่ ๑		✓			๑.สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น ๒.ค่านิยม๑๒ ประการ ๓.เศรษฐกิจพอเพียง ๔. อาเซียนศึกษา ๕.สาระโตไปไม่โกง
รวม๒๐หน่วยการเรียนรู้ ภาคเรียนที่ ๑						

สัปดาห์ที่	หน่วยการจัดประสบการณ์	สาระการเรียนรู้ ระดับปฐมวัย/สาระที่				สาระการเรียนรู้เพิ่มเติม
	อายุ ๒- ๖ ปี	๑	๒	๓	๔	
๒๕	เทพสามฤดู		✓			๑.สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น ๒.ค่านิยม๑๒ ประการ ๓.เศรษฐกิจพอเพียง ๔. อาเซียนศึกษา ๕.สาระโตไปไม่โกง
๒๖.	วิทยาศาสตร์น่ารู้			✓		๑.สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น ๒.ค่านิยม๑๒ ประการ ๓.เศรษฐกิจพอเพียง ๔. อาเซียนศึกษา ๕.สาระโตไปไม่โกง
๒๗.	วันวันลอยกระทง			✓		๑.สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น ๒.ค่านิยม๑๒ ประการ ๓.เศรษฐกิจพอเพียง ๔. อาเซียนศึกษา ๕.สาระโตไปไม่โกง
๒๘.	สิ่งมีชีวิตและไม่มีชีวิต		✓			๑.สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น ๒.ค่านิยม๑๒ ประการ ๓.เศรษฐกิจพอเพียง ๔. อาเซียนศึกษา ๕.สาระโตไปไม่โกง

						ประเมินผลภาคเรียนที่ ๑
๓๐.	สัตว์โลกผู้น่ารัก			✓		๑.สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น ๒.ค่านิยม๑๒ ประการ ๓.เศรษฐกิจพอเพียง ๔. อาเซียนศึกษา ๕.สาระโตไปไม่โกง
๓๑.	วันสิ้นปี/วันขึ้นปีใหม่			✓		๑.สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น ๒.ค่านิยม๑๒ ประการ ๓.เศรษฐกิจพอเพียง ๔. อาเซียนศึกษา ๕.สาระโตไปไม่โกง

ลำดับที่	หน่วยการจัดประสบการณ์	สาระการเรียนรู้ ระดับปฐมวัย/สาระที่				สาระการเรียนรู้เพิ่มเติม
	อายุ ๒- ๖ ปี	๑	๒	๓	๔	
๓๒.	นกน้อยน่ารัก		✓			๑.สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น ๒.ค่านิยม๑๒ ประการ ๓.เศรษฐกิจพอเพียง ๔. อาเซียนศึกษา ๕.สาระโตไปไม่โกง
๓๓.	วันเด็กวันครู		✓			๑.สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น ๒.ค่านิยม๑๒ ประการ ๓.เศรษฐกิจพอเพียง ๔. อาเซียนศึกษา ๕.สาระโตไปไม่โกง
๓๔.	ต้นไม้แสนรัก			✓		๑.สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น ๒.ค่านิยม๑๒ ประการ ๓.เศรษฐกิจพอเพียง ๔. อาเซียนศึกษา ๕.สาระโตไปไม่โกง
๓๕.	ดอกไม้สดสวย			✓		๑.สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น ๒.ค่านิยม๑๒ ประการ ๓.เศรษฐกิจพอเพียง

						๔. อาเซียนศึกษา ๕.สาระโตไปไม่ไกล
๓๖.	ผีเสื้อแสนสวย				✓	๑.สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น ๒.ค่านิยม๑๒ ประการ ๓.เศรษฐกิจพอเพียง ๔. อาเซียนศึกษา ๕.สาระโตไปไม่ไกล
๓๗.	มดตัวน้อย			✓		๑.สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น ๒.ค่านิยม๑๒ ประการ ๓.เศรษฐกิจพอเพียง ๔. อาเซียนศึกษา ๕.สาระโตไปไม่ไกล

สัปดาห์ที่	หน่วยการจัดประสบการณ์	สาระการเรียนรู้ ระดับปฐมวัย/สาระที่				สาระการเรียนรู้เพิ่มเติม
	อายุ ๒- ๖ ปี	๑	๒	๓	๔	
๓๘.	วันมาฆบูชา			✓		๑.สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น ๒.ค่านิยม๑๒ ประการ ๓.เศรษฐกิจพอเพียง ๔. อาเซียนศึกษา ๕.สาระโตไปไม่ไกล
๓๙.	ผักผลไม้				✓	๑.สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น ๒.ค่านิยม๑๒ ประการ ๓.เศรษฐกิจพอเพียง ๔. อาเซียนศึกษา ๕.สาระโตไปไม่ไกล
๔๐.	ข้าวมหัศจรรย์			✓		๑.สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น ๒.ค่านิยม๑๒ ประการ ๓.เศรษฐกิจพอเพียง ๔. อาเซียนศึกษา ๕.สาระโตไปไม่ไกล
๔๑.	โลกสวยด้วยมือเรา			✓		๑.สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น ๒.ค่านิยม๑๒ ประการ

						๓.เศรษฐกิจพอเพียง ๔. อาเซียนศึกษา ๕.สาระโตไปไม่โกง
๔๒.	เที่ยวทั่วไทย				✓	๑.สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น ๒.ค่านิยม๑๒ ประการ ๓.เศรษฐกิจพอเพียง ๔. อาเซียนศึกษา ๕.สาระโตไปไม่โกง
๔๓.	โลกไร้พรมแดน				✓	๑.สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น ๒.ค่านิยม๑๒ ประการ ๓.เศรษฐกิจพอเพียง ๔. อาเซียนศึกษา ๕.สาระโตไปไม่โกง

ลำดับที่	หน่วยการจัดประสบการณ์	สาระการเรียนรู้ ระดับปฐมวัย/สาระที่				สาระการเรียนรู้เพิ่มเติม
	อายุ ๒- ๖ ปี	๑	๒	๓	๔	
๔๔.	เครื่องมือเครื่องใช้				✓	๑.สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น ๒.ค่านิยม๑๒ ประการ ๓.เศรษฐกิจพอเพียง ๔. อาเซียนศึกษา ๕.สาระโตไปไม่โกง
๔๕.	คณิตคิดสนุก		✓			๑.สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น ๒.ค่านิยม๑๒ ประการ ๓.เศรษฐกิจพอเพียง ๔. อาเซียนศึกษา ๕.สาระโตไปไม่โกง

๔๖.	วันสงกรานต์		✓			๑.สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น ๒.ค่านิยม๑๒ ประการ ๓.เศรษฐกิจพอเพียง ๔. อาเซียนศึกษา ๕.สาระโตไปไม่โกง
-----	-------------	--	---	--	--	---

๔๓.	สืวขสคส		✓			๑.สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น ๒.ค่านิยม๑๒ ประการ ๓.เศรษฐกิจพอเพียง ๔. อาเซียนศึกษา ๕.สาระโตไปไม่โกง
๔๔	ท่องแดนอาเซียน		✓			๑.สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น ๒.ค่านิยม๑๒ ประการ ๓.เศรษฐกิจพอเพียง ๔. อาเซียนศึกษา ๕.สาระโตไปไม่โกง
๔๕.	เศรษฐกิจพอเพียง		✓			๑.สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น ๒.ค่านิยม๑๒ ประการ ๓.เศรษฐกิจพอเพียง ๔. อาเซียนศึกษา ๕.สาระโตไปไม่โกง
๕๐.	ประเมินผลภาคเรียนที่ ๒		✓			๑.สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น ๒.ค่านิยม๑๒ ประการ ๓.เศรษฐกิจพอเพียง ๔. อาเซียนศึกษา ๕.สาระโตไปไม่โกง
๕๑.	ประเมินผลภาคเรียนที่ ๒		✓			๑.สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น ๒.ค่านิยม๑๒ ประการ ๓.เศรษฐกิจพอเพียง ๔. อาเซียนศึกษา ๕.สาระโตไปไม่โกง
รวม๒๐หน่วยการเรียนรู้ ภาคเรียนที่ ๒						

แบบบันทึกรายงานเหตุการณ์ประจำวัน

ประจำเดือน สิงหาคม พศ

การจัดกิจกรรมประจำวัน

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านโพธิ์ได้กำหนดรูปแบบการจัดกิจกรรมประจำวันหลายรูปแบบ เพื่อช่วยให้ทั้งผู้สอนและเด็กทราบว่าแต่ละวันจะทำกิจกรรมอะไร เมื่อใดและอย่างไร การจัดกิจกรรมประจำวันมีหลักการจัดและขอบข่ายของกิจกรรมประจำวัน ดังนี้

๑.หลักการจัดกิจกรรมประจำวัน

๑.๑กำหนดระยะเวลาในการจัดกิจกรรมแต่ละกิจกรรมให้เหมาะสมกับวัยของเด็กในแต่ละวัน

๑.๒กิจกรรมที่ต้องใช้ความคิด ทั้งในกลุ่มเล็กและกลุ่มใหญ่ ไม่ควรใช้เวลาต่อเนื่องนานเกินกว่า ๒๐ นาที

๑.๓กิจกรรมที่เด็กมีอิสระเลือกเล่นเสรี เช่น การเล่นตามมุม การเล่นกลางแจ้ง ฯลฯ ใช้เวลาประมาณ ๔๐-๖๐ นาที

๑.๔กิจกรรมควรมีความสมดุลระหว่างกิจกรรมในห้องและนอกห้อง กิจกรรมที่ใช้กล้ำเนื้อใหญ่และกล้ำเนื้อเล็ก กิจกรรมที่เป็นรายบุคคล กลุ่มย่อยและกลุ่มใหญ่ กิจกรรมที่เด็กเป็นผู้ริเริ่มและผู้สอนเป็นผู้ริเริ่มและกิจกรรมที่ใช้กำลังและไม่ใช้กำลังจัดให้ครบทุกประเภท ทั้งนี้กิจกรรมที่ต้องออกกำลังกายควรจัดสลับกับกิจกรรมที่ไม่ต้องออกกำลังมากนักเพื่อเด็กจะได้ไม่เหนื่อยเกินไป

๒.ขอบข่ายของกิจกรรมประจำวัน การเลือกกิจกรรมที่จะนำมาจัดในแต่ละวันต้องให้ครอบคลุมสิ่งต่อไปนี้

๒.๑การพัฒนากล้ามเนื้อใหญ่ เพื่อให้เด็กได้พัฒนาความแข็งแรงของกล้ามเนื้อใหญ่ การเคลื่อนไหว และความคล่องแคล่วในการใช้วัยวะต่าง ๆ จึงควรจัดกิจกรรมโดยให้เด็กได้เล่นอิสระ กลางแจ้ง เล่นเครื่องเล่นสนาม เคลื่อนไหวร่างกายตามจังหวะดนตรี

๒.๒การพัฒนากล้ามเนื้อเล็ก เพื่อให้เด็กได้พัฒนาความแข็งแรงของกล้ามเนื้อเล็ก การประสานสัมพันธ์ระหว่างมือและตา จึงควรจัดกิจกรรมโดยให้เด็กได้เล่นเครื่องเล่นสัมผัสเล่นเกมต่อภาพ ฝึกช่วยเหลือตนเองในการแต่งกาย หยิบจับชิ้นส่วน ใช้อุปกรณ์ศิลปะ เช่น สีเทียน กรรไกร พู่กัน ดินเหนียว ฯลฯ

๒.๓การพัฒนารมณ์ จิตใจ และปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม เพื่อให้เด็กมีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น มีความเชื่อมั่น กล้าแสดงออก มีวินัยในตนเอง รับผิดชอบ ซื่อสัตย์ ประหยัด เมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อ แบ่งปัน มีมารยาทและปฏิบัติตามวัฒนธรรมไทย และศาสนาที่นับถือ จึงควรจัดกิจกรรมต่าง ๆ ผ่านการเล่นให้เด็กได้มีโอกาสตัดสินใจเลือก ได้รับการตอบสนองตามความต้องการ ได้ฝึกปฏิบัติโดยสอดคล้องคุณธรรม จริยธรรม ตลอดเวลาที่โอกาสเอื้ออำนวย

๒.๔การพัฒนาสังคมนิสัย เพื่อให้เด็กมีลักษณะนิสัยที่ดี แสดงออกอย่างเหมาะสมและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ช่วยเหลือตนเองในการทำกิจวัตรประจำวัน มีนิสัยรักการทำงาน รู้จักระมัดระวังความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น จึงควรจัดให้เด็กได้ปฏิบัติกิจวัตรประจำวันอย่างสม่ำเสมอ เช่น รับประทานอาหารเช้า พักผ่อนนอนหลับ ขับถ่าย ทำความสะอาดร่างกาย เล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น ปฏิบัติตามกฎหมายข้อตกลงของส่วนรวม เก็บของเข้าที่เมื่อเล่นหรือทำงานเสร็จ ฯลฯ

๒.๕การพัฒนาคิด เพื่อให้เด็กได้พัฒนาความคิดรวบยอด สังเกต จำแนก เปรียบเทียบ จัดหมวดหมู่ เรียงลำดับเหตุการณ์ แก้ปัญหา จึงควรจัดกิจกรรมให้เด็กได้สนทนาอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เชิญวิทยากรมาพูดคุยกับเด็ก ค้นคว้าจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ทดลอง ศึกษาสถานศึกษาที่ประกอบอาหาร หรือจัดให้เด็กได้เล่นเกมการศึกษาที่เหมาะสมกับวัยอย่างหลากหลาย ฝึกการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันและในการทำกิจกรรมทั้งที่เป็นกลุ่มย่อย กลุ่มใหญ่ หรือรายบุคคล

๒.๖การพัฒนาภาษา เพื่อให้เด็กได้มีโอกาสใช้ภาษาสื่อสาร ถ่ายทอดความรู้สึก ความนึกคิด ความรู้ความเข้าใจในสิ่งต่าง ๆ ที่เด็กมีประสบการณ์ จึงควรจัดกิจกรรมทางภาษาให้มีความหลากหลาย ในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มุ่งปลูกฝังให้เด็กรักการอ่านและบุคลากรที่แวดล้อมต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้ภาษา ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงหลักการจัดกิจกรรมทางภาษาที่เหมาะสมกับเด็กเป็นสำคัญ

๒.๗การส่งเสริมจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ เพื่อให้เด็กได้พัฒนาความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ได้ถ่ายทอดอารมณ์ ความรู้สึก และเห็นความสวยงามของสิ่งต่างๆ รอบตัว โดยใช้กิจกรรมศิลปะและดนตรีเป็นสื่อ ใช้การเคลื่อนไหวและจังหวะตามจินตนาการให้ประดิษฐ์สิ่งต่าง ๆ อย่างอิสระตามความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของเด็ก เล่นบทบาทสมมติในมุมเล่นต่าง ๆ เล่นน้ำ เล่นทราย เล่นก่อสร้างสิ่งต่าง ๆ เช่น แท่งไม้ รูปทรงต่าง ๆ ฯลฯ

กิจกรรมการพัฒนา	เวลา (นาที : วัน)
กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ กิจกรรมเสริมประสบการณ์ กิจกรรมเกมการศึกษา	๒๐-๓๐ นาที : วัน
กิจกรรมสร้างสรรค์ กิจกรรมเสรี กิจกรรมกลางแจ้ง กิจกรรมการเตรียมความพร้อมภาษา กิจกรรมส่งเสริมพลศึกษาเบื้องต้น กิจกรรมการเตรียมความพร้อมด้านการอ่าน กิจกรรมส่งเสริมการเล่นเสรี กิจกรรมพื้นฐานในชีวิตประจำวันกิจกรรมหน้าเสาธง ตรวจสอบสภาพ รับประทานอาหาร แปร่งฟัน คัดนม ฯลฯ	๔๐-๖๐ นาที : วัน

ตารางกิจกรรมประจำวัน

ตารางกิจกรรมพัฒนากระบวนการเรียนรู้เด็กปฐมวัย

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโพธิ์สัย สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์สัย

เวลา	จำนวนเวลา	กิจกรรม
๐๘.๐๐-๐๘.๓๐น.	๔๕ นาที	รับและทักทายเด็ก,เล่นเสรี
๐๘.๓๐-๐๙.๐๐	๓๐ นาที	เคารพธงชาติ-สวดมนต์
๐๙.๐๐-๐๙.๓๐	๓๐ นาที	กิจกรรมเคลื่อนไหวเพื่อสุขภาพ
๐๙.๓๐-๐๙.๔๐	๑๐ นาที	นิทานคุณธรรม
๐๙.๔๐-๑๐.๐๐	๒๐ นาที	กิจกรรม สร้างสรรค์/เสรี
๑๐.๐๐-๑๐.๑๐	๒๐ นาที	รับประทานอาหารว่างเช้า
๑๐.๑๐-๑๐.๒๐	๑๐ นาที	กิจกรรมเสริมประสบการณ์
๑๐.๒๐-๑๐.๕๐	๓๐ นาที	กิจกรรมกลางแจ้ง
๑๐.๕๐-๑๑.๐๐	๑๐ นาที	กิจกรรมทบทวนความรู้เดิม
๑๑.๐๐-๑๑.๓๐	๓๐ นาที	รับประทานอาหารกลางวัน
๑๑.๓๐-๑๒.๐๐	๓๐ นาที	ล้างหน้า,แปรงฟัน เตรียมตัวเข้านอน
๑๒.๐๐-๑๔.๐๐	๑๒๐ นาที	นอนหลับพักผ่อน

๑๔.๐๐-๑๔.๑๐	๑๐ นาที	ตื่นเก็บที่นอน ล้างหน้า
๑๔.๑๐-๑๔.๒๐	๑๐ นาที	กิจกรรมพัฒนาสังคมนิสัย และคึ่มนม
๑๔.๒๐-๑๔.๔๐	๒๐ นาที	ทักษะการเรียนรู้เบื้องต้น-เกมการศึกษา
๑๔.๔๐-๑๕.๐๐	๒๐ นาที	จดจำสิ่งดี-มีความสุขก่อนกลับบ้าน

สภาพแวดล้อมภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

การจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน

หลักสำคัญในการจัดต้องคำนึงถึงความปลอดภัย ความสะดวก เป้าหมายการพัฒนาเด็ก ความเป็นระเบียบ ความเป็นตัวของตัวเอง ให้เด็กเกิดความรู้สึกรอบอุ่น มั่นใจ และมีความสุขซึ่งอาจจัดแบ่งพื้นที่ให้เหมาะสมกับการประกอบกิจกรรมตามหลักสูตรดังนี้

๑.พื้นที่อำนวยความสะดวกเพื่อเด็กและผู้สอน

ที่แสดงผลงานของเด็ก อาจจัดเป็นแผ่นป้าย หรือที่แขวนผลงาน

ที่เก็บแฟ้มผลงานของเด็ก อาจจัดเป็นกล่องหรือจัดใส่แฟ้มรายบุคคล

ที่เก็บเครื่องใช้ส่วนตัวของเด็ก อาจทำเป็นช่องตามจำนวนเด็ก

ที่เก็บเครื่องใช้ของผู้สอน เช่น อุปกรณ์การสอน ของส่วนตัวผู้สอน ฯลฯ

ป้ายนิเทศตามหน่วยการสอนหรือสิ่งที่เด็กสนใจ

๒.พื้นที่ปฏิบัติการและการเคลื่อนไหว ต้องกำหนดให้ชัดเจน ควรมีพื้นที่ซึ่งเด็กสามารถจะทำงานได้ด้วยตนเอง และทำกิจกรรมด้วยกันในกลุ่มเล็ก หรือกลุ่มใหญ่ เด็กสามารถเคลื่อนไหวได้อย่างอิสระจากกิจกรรมหนึ่งไปยังกิจกรรมหนึ่งโดยไม่รบกวนผู้อื่น

๑.พื้นที่จัดมุมเล่นหรือมุมประสบการณ์ สามารถจัดได้ตามความเหมาะสมขึ้นอยู่กับสภาพของห้องเรียน จัดแยกส่วนที่ใช้เสียงดังและเงียบออกจากกัน เช่น มุมบล็อกลอยห่างจากมุมหนังสือ มุมบทบาทสมมติอยู่ติดกับมุมบล็อก มุมวิทยาศาสตร์ใกล้มุมศิลปะ ฯลฯ ที่สำคัญจะต้องมีของเล่น วัสดุอุปกรณ์ในมุมอย่างเพียงพอต่อการเรียนรู้ของเด็ก การเล่นในมุมเล่นอย่างเสรีมักถูกกำหนดไว้ในตารางกิจกรรมประจำวัน เพื่อให้โอกาสเด็กได้เล่นอย่างเสรีประมาณวันละ ๖๐ นาที การจัดมุมเล่นต่างๆ ผู้สอนควรคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

ในห้องเรียนควรมีมุมเล่นอย่างน้อยต่ำกว่า ๓ มุม ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับพื้นที่ของห้อง

ควรได้มีการผลัดเปลี่ยนสื่อของเล่นตามมุมบ้าง ตามความสนใจของเด็ก

ควรจัดให้มีประสบการณ์ที่เด็กได้เรียนรู้ไปแล้วปรากฏอยู่ในมุมเล่น เช่น เด็กเรียนรู้เรื่องผีเสื้อ ผู้สอนอาจจัดให้มีการเลี้ยงหนอน หรือผีเสื้อตัวฟ้าใส่กล่องไว้ให้เด็กดูในมุมธรรมชาติศึกษา หรือมุมวิทยาศาสตร์ ฯลฯ

ควรเปิดโอกาสให้เด็กมีส่วนร่วมในการจัดมุมเล่น ทั้งนี้เพื่อจูงใจให้เด็กรู้สึกเป็นเจ้าของ อยากเรียนรู้ อยากเข้าเล่น

ควรส่งเสริมวินัยให้กับเด็ก โดยมีข้อตกลงร่วมกันว่าเมื่อเล่นเสร็จแล้วจะต้องจัดเก็บอุปกรณ์ทุกอย่างเข้าที่ให้เรียบร้อย

ตัวอย่างมุมเล่นหรือมุมประสบการณ์ที่ควรจัด มีดังนี้

มุมบล็อก

เป็นมุมที่จัดเก็บบล็อกไม้ต้นที่มีขนาดและรูปทรงต่าง ๆ กัน เด็กสามารถนำมาเล่นต่อประกอบกันเป็นสิ่งต่างๆ ตามจินตนาการ ความคิดสร้างสรรค์ของตนเอง

การจัดมุมบล็อกเป็นมุมที่ควรจัดให้อยู่ห่างจากมุมที่ต้องการความสงบ เช่น มุมหนังสือ ทั้งนี้เพราะเสียงจากการเล่นก่อบล็อก อาจทำลายสมาธิเด็กที่อยู่ในมุมหนังสือได้ นอกจากนี้ยังควรอยู่ห่างจากทางเดินผ่านหรือทางเข้าออกของห้อง เพื่อไม่ให้เกิดขวางทางเดินหรือเกิดอันตรายจากการเดินสะดุดไม้บล็อก

การจัดเก็บไม้บล็อกเหล่านี้ ควรจัดวางไว้ในเค้นระดับที่เด็กสามารถหยิบมาเล่น หรือนำเก็บด้วยตนเองได้อย่างสะดวก ปลอดภัย และควรได้ฝึกให้เด็กหัดจัดเก็บหมวดหมู่เพื่อความเป็นระเบียบ สวยงาม

มุมหนังสือ

ในห้องเรียนควรมีที่เงียบสงบ สำหรับให้เด็กได้รูปภาพ อ่านหนังสือนิทาน ฟังนิทานผู้สอนควรได้จัดมุมหนังสือให้เด็กได้คุ้นเคยกับตัวหนังสือ และได้ทำกิจกรรมสงบ ๆ ตามลำพังหรือเป็นกลุ่มเล็ก ๆ

การจัดมุมหนังสือ เป็นมุมที่ต้องการความสงบควรจัดห่างจากมุมที่มีเสียง เช่น มุมบล็อกลูก มุมบทบาทสมมติ ฯลฯ และควรจัดบรรยากาศสูงใจให้เด็กได้เข้าไปใช้เพื่อเด็กจะได้คุ้นเคยกับตัวหนังสือและปลูกฝังนิสัยรักการอ่านให้กับเด็ก

มุมบทบาทสมมติ

มุมบทบาทสมมติ เป็นมุมที่จัดขึ้นเพื่อให้โอกาสได้นำเอาประสบการณ์ที่ได้รับจากบ้านหรือชุมชน มาเล่นแสดงบทบาทสมมติ เลียนแบบบุคคลต่าง ๆ ตามจินตนาการของตน เช่น เป็นพ่อแม่ในมุมบ้าน เป็นหมอในมุมหมอ เป็นพ่อค้าแม่ค้าในมุมร้านค้า ฯลฯ การเล่นดังกล่าวเป็นการปลูกฝังความสำคัญบทบาททางสังคมที่เด็กได้พบเห็นในชีวิตจริง

การจัดมุมบทบาทสมมติ ควรอยู่ใกล้มุมบล็อกลูกและอาจจัดให้เป็นสถานที่ต่างๆ นอกเหนือจากการจัดเป็นบ้าน โดยสังเกตการและความสนใจของเด็กกว่ามีการเปลี่ยนแปลงบทบาทการเล่นจากบทบาทเดิมไปสู่ระบบการเล่นอื่นหรือไม่ อุปกรณ์ที่นำมาจัดก็ควรเปลี่ยนไปตามความสนใจของเด็กเช่นกัน ดังนั้นมุมบทบาทสมมติจึงอาจเป็นบ้าน ร้านอาหาร ร้านขายของ ร้านเสริมสวย โรงพยาบาล เป็นต้น ในขณะที่เดียวกันอุปกรณ์ที่นำมาจัดให้เด็กต้องไม่เป็นอันตรายและมีความเหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น

มุมวิทยาศาสตร์

มุมวิทยาศาสตร์หรือมุมธรรมชาติศึกษาเป็นมุมเล่นที่ผู้สอนจัดรวบรวมสิ่งของต่าง ๆ หรือสิ่งที่มีในธรรมชาติมาให้เด็กได้สำรวจ สังเกต ทดลอง ค้นพบด้วยตนเองซึ่งเป็นการช่วยพัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ให้กับเด็ก

การจัดมุมวิทยาศาสตร์หรือมุมธรรมชาติศึกษา เป็นมุมที่ต้องการความสงบคล้ายมุมหนังสือจึงอาจจัดไว้ใกล้กันได้ และเพื่อให้เราให้เด็กสนใจสิ่งที่น่าสนใจของที่จัดวางไว้จึงควรอยู่ในระดับที่เด็กหยิบ จับ ดูวัสดุอุปกรณ์เหล่านั้นได้โดยสะดวกและสิ่งที่น่าสนใจนั้นไม่ควรจะตั้งแสดงของสิ่งเดียวกันตลอดปี แต่ควรที่จะปรับเปลี่ยนให้น่าสนใจ

มุมศิลปะ

กิจกรรมศิลปะเป็นกิจกรรมที่สามารถพัฒนาเด็กได้หลายด้าน เช่น ทางด้านกล้ามเนื้อมือซึ่งจะช่วยให้มือของเด็กพร้อมที่จะจับดินสอเขียนหนังสือได้เมื่อไปเรียนในชั้นประถมศึกษา นอกจากนี้ยังช่วยในการพัฒนาทางอารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา เด็กจะมีโอกาสทำงานตามลำพังและทำงานเป็นกลุ่ม รู้จักปรับตัวที่จะทำงานด้วยกันและส่งเสริมจินตนาการ ความคิดสร้างสรรค์ ดังนั้น การจัดให้มีมุมศิลปะจึง

เป็นทางหนึ่งที่จะช่วยให้เด็กได้พัฒนามากขึ้นและยังสนองความสนใจความต้องการของเด็กวัยนี้ได้เป็นอย่างดี

การจัดมุมศิลปะเป็นมุมหนึ่งที่เด็กต้องใช้สมาธิในการทำงาน จึงควรจัดให้อยู่ในบริเวณมุมที่ต้องการความสงบ เช่นกัน อาจจัดเป็นโต๊ะให้เด็กทำงานศิลปะ โดยมีผ้าพลาสติกหรือกระดาษปูกันเลอะเทอะก่อนทำงาน และจัดวางอุปกรณ์ ทำงานศิลปะไว้บนโต๊ะ หรือจัดให้มีกระดานขาหยั่งสำหรับเด็กเขียนภาพระบายสีน้ำ

การจัดสภาพแวดล้อมนอกห้องเรียน

สภาพแวดล้อมนอกห้องเรียน คือ การจัดสภาพแวดล้อมภายในอาคาร บริเวณรอบ ๆ สถานศึกษา รวมทั้งจัดสนามเด็กเล่น พร้อมเครื่องเล่นสนาม จัดระวางรักษาความปลอดภัยในบริเวณสถานศึกษาและบริเวณรอบนอกสถานศึกษา ดูแลรักษาความสะอาด ปลูกต้นไม้ให้ความร่มรื่น รอบ ๆ บริเวณสถานศึกษา สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้เป็นส่วนหนึ่งที่ส่งผลต่อการเรียนรู้และพัฒนาการของเด็ก

บริเวณสนามเด็กเล่น

ต้องจัดให้สอดคล้องกับหลักสูตร ดังนี้

สนามเด็กเล่น ควรมีพื้นผิวหลายประเภท เช่น ดิน ทราย หญ้า พื้น ที่ สำหรับเล่นของเด็กที่มีล้อ รวมทั้งที่ร่ม ที่โล่งแจ้ง พื้นดินสำหรับขุด ที่เล่นน้ำ บ่อทราย พร้อมอุปกรณ์ประกอบการเล่นเครื่องสนาม สำหรับปีนป่าย ทรงตัว ฯลฯ ทั้งนี้ต้องไม่ติดกับบริเวณที่มีอันตราย ต้องหมั่นตรวจตราเครื่องเล่นให้อยู่ในสภาพแข็งแรง ปลอดภัยอยู่เสมอและหมั่นดูแลเรื่องความสะอาด

ที่นั่งเล่นพักผ่อน จัดที่นั่งไว้ใต้ต้นไม้ร่มเงา อาจใช้กิจกรรมกลุ่มย่อย ๆ หรือกิจกรรมที่ต้องการความสงบ หรืออาจจัดเป็นลานนิทรรศการให้ความรู้แก่เด็กและผู้ปกครอง

บริเวณธรรมชาติ ปลูกไม้ดอก ไม้ประดับ พืชผักสวนครัว หากบริเวณสถานศึกษามีไม่มากนัก อาจปลูกพืชในกระบะหรือกระถาง

สื่อและแหล่งเรียนรู้

๑. สื่อและแหล่งการเรียนรู้ในโรงเรียน

สื่อในห้องเรียน

สื่อจากมุมต่างๆ

- มุมบล็อกรู้ ได้แก่ รูปทรงเรขาคณิต พลาสติกสร้างสรรค์
- มุมบ้าน ได้แก่ เครื่องใช้ในบ้านที่เป็นของจำลองเครื่องครัวที่เป็นของจำลอง
- มุมเสริมสวย ได้แก่ กระจก หวี แป้ง
- มุมหนังสือ ได้แก่ หนังสือนิทาน หนังสือการ์ตูน หนังสือภาพ

- มุมเกมการศึกษา ได้แก่ เกมภาพตัดต่อ เกมเรียงลำดับเหตุการณ์ เกมจับคู่ภาพเหมือน เกมโดมิโน เกมพื้นฐานการบวก ฯลฯ
- มุมหมอ ได้แก่ ชุดหูฟัง เข็มฉีดยา ป้อนวัดไข้
- มุมเล่นิทาน ได้แก่ ตุ๊กตาสัตว์ ตุ๊กตาเด็กหญิง ตุ๊กตาเด็กชาย
- มุมสื่อสาร ได้แก่ โทรศัพท์ โทรทัศน์
- มุมศิลปะ ได้แก่ ดินน้ำมัน สีเทียน พู่กัน สีน้ำ กระดาษ ดินสอ กาว

สื่อนอกห้องเรียน

- สนามเด็กเล่น ได้แก่ ชิงช้า ไม้หก กระดานลื่น ม้าหมุน บันไดลิง กระบะทราย น้ำ คานทรงตัว บาร์เดียว บาร์คู่
- ห้องสมุด ได้แก่ ยาสาญญาประจำบ้าน เครื่องชั่ง น.น. ไม้วัดส่วนสูง เตียงนอน
- ห้องสหกรณ์ ได้แก่ ดินสอ ยางลบ สมุด ไม้บรรทัด มีด ฯลฯ
- ห้องวิทยาศาสตร์ ได้แก่ หุ่นจำลอง แวนชยาย แม่เหล็ก เข็มทิศ
- ห้องคอมพิวเตอร์ ได้แก่ คอมพิวเตอร์ ปริ้นเตอร์ โทรศัพท์ พัดลม
- ห้องครัวโรงเรียน ได้แก่ เตา หม้อ กระทะ ตะหลิว ช้อน ถาด ฯลฯ
- แปลงเกษตร ได้แก่ ผักชนิดต่างๆ
- สวนสมุนไพร เช่น ต้นพญาขอ ฟ้ายะลวยโจร หญ้าหนวดแมว สะระแหน่ ขิง กระชาย ตะไคร้หอม ใบมะหนองบัว โหระพา ใบกระเพรา
- เรือนเพาะชำ - ไม้ดอกไม้ประดับ เช่น ดาวเรือง บานชื่น ดาวกระจาย บานบุรี บานไม่รู้โรย ดอกกรัก ดอกเข็ม ฯลฯ
- ไม้ประดับ เช่น โกสลง บอน วาสนา ดอกแก้ว หมากผู้หมากเมีย ปาล์มขวด หมากนวล หมากเขียว ศรีพระราม สัตตบรรณ
- ศาลาพระพุทธรูป มีพระพุทธรูปกระถางรูป-เทียน แจกันดอกไม้ รูป-เทียน
- เสาธง มี ธงชาติ
- ห้องน้ำ-ห้องส้วม มีขันน้ำ แปรงขัดห้องน้ำ น้ำยาขัดห้องน้ำ สบู่
- สนามโรงเรียน มีสนามฟุตบอล สนามเปตอง สนามแฮนด์บอล สนามตระกร้อ สนามวอลเลย์บอล
-

๒. สื่อและแหล่งเรียนรู้ในชุมชน

สื่อและแหล่งเรียนรู้ที่เป็นบุคคล เช่น ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน อบต. ตำรวจชุมชน เจ้าหน้าที่อนามัย หมอคำแย่ กำนัน สารวัตรกำนัน พระ สัปเหร่อ แม่ชี พ่อพราหมณ์ หมอนวดแผน

โบราณ หมอดู หมอชาวบ้าน เกษตรตำบล หมอดิน หมอปลุสสัตว์ อสม. ภูมิปัญญาด้านทอผ้า ภูมิปัญญาด้านจักสาน ภูมิปัญญาด้านการเกษตรผสมผสาน

สื่อและแหล่งเรียนรู้ที่เป็นสถานที่ เช่น สถานอนามัย สถานีตำรวจ วัด สวนสุขภาพ แหล่งน้ำ ปราสาท อบต. เทศบาล แหล่งภูมิปัญญาท้องถิ่น ฟาร์มต่าง ๆ

สื่อและแหล่งเรียนรู้ที่เป็นประเพณี เช่น ประเพณีประจำปี ประเพณีจังหวัด ประเพณีที่สำคัญในชุมชน พิธีกรรมต่าง ๆ ทางไสยศาสตร์ เช่น เข้าทรง เซ่นผี สวดเคราะห์ ทำบุญต่ออายุ ประเพณีงานบวช ประเพณีงานแต่ง ประเพณีงานศพ

การประเมินพัฒนาการ

การประเมินพัฒนาการเด็กอายุต่ำกว่า ๓ ปี ควรประเมินให้ครอบคลุมทุกช่วงอายุ เพราะช่วงวัยนี้มีการเปลี่ยนแปลงรวดเร็ว อีกทั้งมีความเสี่ยงต่อสภาพความผิดปกติต่าง ๆ จึงจำเป็นต้องเฝ้าระวังและติดตามดูแลอย่างใกล้ชิด พ่อแม่ ผู้เลี้ยงดูหรือเกี่ยวข้องกับการเลี้ยงดู ควรสังเกตพัฒนาการเด็กโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล หากพบความผิดปกติ ต้องรีบพาไปพบแพทย์หรือผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับพัฒนาการเด็ก เพื่อหาทางแก้ไขหรือบำบัด ฟื้นฟูโดยเร็วที่สุด หลักในการประเมินพัฒนาการ มีดังนี้

๑. ประเมินพัฒนาการเด็กครบทุกด้าน

๒. ประเมินเป็นรายบุคคลอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่อง

๓. ประเมินด้วยวิธีการที่หลากหลาย ซึ่งวิธีการประเมินที่เหมาะสมกับเด็กอายุต่ำกว่า ๓ ปี มีการสังเกตพฤติกรรมของเด็กในกิจกรรมต่างๆ และกิจวัตรประจำวัน การบันทึกพฤติกรรม การสนทนา การสัมภาษณ์เด็กและผู้ใกล้ชิด และการวิเคราะห์ข้อมูลจากผลงานเด็ก

๔. บันทึกพัฒนาการลงในสมุดบันทึกสุขภาพแม่และเด็ก (เล่มสีชมพู) และใช้คู่มือการเฝ้าระวังและส่งเสริมการพัฒนาลูกปฐมวัย (DSPM) ของกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข หรือของหน่วยงานอื่น

๕. นำผลที่ได้จากการประเมินพัฒนาการไปพิจารณาจัดกิจกรรม เพื่อเปิดโอกาสให้เด็กเรียนรู้และมีพัฒนาการเหมาะสมตามวัย

การใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย สำหรับเด็กอายุต่ำกว่า ๓ ปี

พ่อแม่ ผู้เลี้ยงดูหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดูและสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยจะนำหลักสูตรการศึกษาไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ ตรงตามเจตนารมณ์ของหลักสูตรที่มุ่งเน้นการอบรมเลี้ยงดูและส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ ควรดำเนินการดังนี้

การใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับพ่อแม่ หรือผู้เลี้ยงดู

พ่อแม่หรือผู้เลี้ยงดูมีความเชื่อและวิธีการในการอบรมเลี้ยงดูเด็กแตกต่างกันตามแนวความคิดและสภาพแวดล้อมของท้องถิ่นที่ตนเองอยู่อาศัย หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย สำหรับเด็กอายุต่ำกว่า ๓ ปี ฉบับนี้

จะเป็นแนวทางให้พ่อแม่ หรือผู้เลี้ยงดูใช้ในการอบรมเลี้ยงดูและส่งเสริมพัฒนาการทุกด้านของเด็ก ซึ่งมีข้อแนะนำดังนี้

๑.๑ ศึกษาปรัชญาการศึกษา หลักการ จุดหมาย เพื่อทำความเข้าใจกับแนวทางการพัฒนาเด็กอย่างมีคุณภาพ

๑.๒ ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์เพื่อใช้เป็นแนวทางการอบรมเลี้ยงดูและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยอย่างเหมาะสม ในกรณีอบรมเลี้ยงดูเด็กอายุแรกเกิด – ๒ ปี ให้ใช้แนวปฏิบัติการอบรมเลี้ยงดูตามวิถีชีวิตประจำวันเป็นกรอบการพัฒนาเด็ก และหากมีการอบรมเลี้ยงดูเด็ก ๒-๓ ปี ให้ใช้แนวปฏิบัติการอบรมเลี้ยงดูและส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้

๑.๓ ติดตามประเมินพัฒนาการทุกด้านของเด็ก โดยการสังเกตและบันทึกการเจริญเติบโตพัฒนาการตามช่วงอายุที่กำหนด รวมถึงการเฝ้าระวังปัญหาพัฒนาการที่ล่าช้าหรือความผิดปกติที่อาจเกิดขึ้นกับเด็ก หากพบว่าเด็กมีพัฒนาการที่ล่าช้ากว่าปกติ ควรปรึกษาแพทย์หรือเจ้าหน้าที่สาธารณสุขเพื่อช่วยเหลือเด็กต่อไป

๑.๔ ยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคลของ เด็กแต่ละคนมีพัฒนาการเร็วช้าต่างกัน พ่อแม่หรือผู้เลี้ยงดูหลีกเลี่ยงการเปรียบเทียบกับเด็ก หรือเลือกปฏิบัติต่อเด็กเฉพาะคน แต่ควรจัดกิจกรรม เพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านที่บกพร่องหรือด้านที่เด็กขาดโอกาสในการพัฒนา

๒. การใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย

เด็กอายุต่ำกว่า ๓ ปี ควรได้รับการอบรมเลี้ยงดูจากพ่อแม่หรือบุคคลในครอบครัว แต่เนื่องจากสภาพเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงทำให้ต้องออกไปทำงานนอกบ้าน ประกอบกับครอบครัวส่วนใหญ่มักจะเป็นครอบครัวเดี่ยว พ่อแม่จึงนำเด็กไปรับการเลี้ยงดูในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ดังนั้น สถานพัฒนาเด็กปฐมวัยควรดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยโดยวางแผนหรือกำหนดแนวทางการอบรมเลี้ยงดูและส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ เพื่อให้เด็กได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพตรงตามปรัชญาและหลักการของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย

สถานพัฒนาเด็กปฐมวัยควรดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยร่วมกับพ่อแม่ ครอบครัว บุคลากรทางสาธารณสุข ผู้เลี้ยงดูหรือผู้สอน คณะกรรมการที่มีส่วนเกี่ยวข้อง และชุมชน เพื่อพัฒนาเด็กให้บรรลุลักษณะที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย

๒.๑ การจัดทำหลักสูตรสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย

หลักสูตรสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยควรออกแบบและจัดทำบนพื้นฐานของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย โดยสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยกำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ทั้งนี้ กระบวนการจัดทำหลักสูตรสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย มีดังนี้

๒.๑.๑ ศึกษาทำความเข้าใจหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย และคู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย สำหรับเด็กอายุต่ำกว่า ๓ ปี รวมทั้งรวบรวมข้อมูลด้านต่างๆ เช่น วิธีการอบรมเลี้ยงดู ความต้องการของพ่อแม่ ผู้ปกครอง วัฒนธรรมความเชื่อของท้องถิ่น และความพร้อมของสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย

๒.๑.๒ จัดทำหลักสูตรสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยโดยการกำหนดปรัชญาการศึกษา วิสัยทัศน์ ภารกิจ หรือพันธกิจ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ และกำหนดสาระการเรียนรู้ในแต่ละช่วงอย่างกว้างๆให้ครอบคลุมพัฒนาการทั้ง ๔ ด้าน ผ่านประสบการณ์สำคัญที่เด็กใช้ในการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยและสาระที่ควรรู้ซึ่งอาจแตกต่างกันตามบริบทหรือสภาพแวดล้อมของเด็ก การจัดประสบการณ์ การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ สื่อและแหล่งเรียนรู้ และการประเมินพัฒนาการ โดยสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยอาจกำหนดหัวข้ออื่นๆได้ตามความเหมาะสมและความจำเป็นของสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแต่ละแห่ง

๒.๑.๓ การประเมิน เป็นขั้นตอนการตรวจสอบหลักสูตรสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแบ่งออกเป็นการประเมินก่อนนำหลักสูตรไปใช้ เป็นการประเมินเพื่อตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตร หลังจากที่ได้จัดทำแล้วโดยอาศัยความคิดเห็นจากผู้ใช้หลักสูตร ผู้มีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตร ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านต่างๆ การประเมินระหว่างการใช้หลักสูตรเป็นการประเมินเพื่อตรวจสอบว่าหลักสูตรสามารถนำไปใช้ได้ดีเพียงใด ควรมีการปรับปรุงแก้ไขในเรื่องใด และการประเมินหลังการใช้หลักสูตรเป็นการประเมินเพื่อตรวจสอบหลักสูตรทั้งระบบ หลังจากที่ใช้หลักสูตรครบแต่ละช่วงอายุเพื่อสรุปผลว่าหลักสูตรที่จัดทำควรมีการปรับปรุงหรือพัฒนาให้ดีขึ้นอย่างไร

การจัดการศึกษาระดับปฐมวัย (เด็กอายุต่ำกว่า ๓ ปี) สำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ

การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ หรือเด็กพิการ เด็กด้อยโอกาส เด็กที่มีความสามารถพิเศษสามารถปรับคุณลักษณะพึงประสงค์ให้เหมาะสมกับศักยภาพของเด็กแต่ละประเภท โดยเฉพาะเด็กอายุต่ำกว่า ๓ ปี มีความเสี่ยงต่อสภาพความผิดปกติ พ่อแม่หรือผู้เลี้ยงดูต้องเฝ้าระวังอย่างใกล้ชิด หากพบความผิดปกติต้องช่วยเหลือ บำบัด ฟื้นฟูโดยเร็วที่สุด โดยพ่อแม่หรือผู้เลี้ยงดู สามารถนำเด็กไปรับบริการในการส่งเสริมพัฒนาการจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น โรงพยาบาล ศูนย์บริการทางสาธารณสุข ศูนย์การศึกษาพิเศษ มูลนิธิต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการให้ความช่วยเหลือเด็กที่มีความต้องการพิเศษ รวมถึงเข้ารับการศึกษานในโรงเรียนเฉพาะทางหรือโรงเรียนเรียนรวม

การเชื่อมต่อพัฒนาการเด็กปฐมวัย

การเชื่อมต่อพัฒนาการเด็กปฐมวัยเป็นการเชื่อมต่อการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่หรือผู้เลี้ยงดู กับสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย หรือเป็นการเชื่อมต่อสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยอายุแรกเกิด – ๓ ปี กับสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย (อายุ ๓-๖ ปี) การเชื่อมต่อการพัฒนาเด็กมีส่วนสำคัญเนื่องจากการพัฒนาต้องมีความต่อเนื่อง เด็กจำเป็นต้องเรียนรู้และปรับตัว เพราะพัฒนาการของเด็กในวัยนี้ยังไม่เอื้อต่อการยอมรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น การปรับตัวของเด็กในรอยเชื่อมต่อการพัฒนา จำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนการช่วยเหลือจากพ่อแม่ ผู้เลี้ยงดู ผู้สอน และบุคลากรอื่นที่เกี่ยวข้อง โดยการปฏิบัติ ดังนี้

บทบาทพ่อแม่และผู้เลี้ยงดู

พ่อแม่และผู้เลี้ยงดูเด็ก มีบทบาทสำคัญในการเชื่อมต่อพัฒนาการเด็กปฐมวัย ดังนี้

๑.๑ ต้องมีความพร้อมในการให้ข้อมูลพื้นฐานของเด็ก โดยให้รายละเอียดตามผลการบันทึกในสมุดบันทึกสุขภาพแม่และเด็กของกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข หรือของหน่วยงานอื่น

๑.๒ เป็นแบบอย่างที่ดีของเด็กในการใช้ชีวิตครอบครัวอย่างอบอุ่น มั่นคง มีการสื่อสารทางบวก ระหว่างสมาชิกในครอบครัว มีการปฏิบัติต่อกันด้วยความรัก ความเอื้ออาทร และการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีการใช้เหตุผลในการแก้ปัญหาต่างๆ และมีคุณธรรมจริยธรรมในการดำเนินชีวิต

๑.๓ ต้องพิจารณาเลือกสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามมาตรฐานการเลี้ยงดูเด็กอายุต่ำกว่า ๓ ปี

๑.๔ ตระหนักถึงความสำคัญที่จะร่วมมือกับสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยในการส่งเสริมพัฒนาการ เรียนรู้ของเด็กตามวัย

๑.๕ ให้ความร่วมมือปฏิบัติตามคำแนะนำของสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย เลี้ยงดูเด็กด้วยการให้ความรัก ความอบอุ่น ความเอื้ออาทร ความปลอดภัย และส่งเสริมให้เด็กมีอิสระในการทำสิ่งต่างๆด้วยตนเอง ตลอดจนส่งเสริมให้เด็กมีจินตนาการและความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

๑.๖ ประสานความร่วมมือระหว่างบ้านและสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยในการพัฒนาเด็กไปในทิศทางเดียวกัน

๑.๗ สร้างความคุ้นเคยระหว่างเด็กกับสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยก่อนที่จะให้เด็กรับการอบรมเลี้ยงดูในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย

นอกจากนี้ พ่อแม่หรือผู้เลี้ยงดูจะสามารถเตรียมให้เด็กออกสู่โลกกว้างอย่างมั่นใจ เป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุขได้ ดังนี้

ส่งเสริมให้เด็กฝึกปฏิบัติการช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวัน เช่น การบอกชื่อตนเอง การบอกความต้องการของตนเอง การแต่งกาย การรับประทานอาหาร

๒) ส่งเสริมให้เด็กเชื่อมั่นในตนเอง ด้วยการเปิดโอกาสให้เด็กได้ทำอะไรด้วยตนเอง แม้จะสกปรกเลอะเทอะบ้าง ไม่ถูกใจพ่อแม่หรือผู้เลี้ยงดูก็ตาม ควรหลีกเลี่ยงการบงกช ขู่เข็ญ หรือต่อล้อต่อเถียง ทำโทษรุนแรง แต่ใช้วิธีการอบรมสั่งสอนด้วยความเข้าใจ สนใจ ชมเชย เมื่อเด็กทำสิ่งที่ควร และช่วยเหลือเมื่อเด็กต้องการ

๓) ส่งเสริมให้เด็กรู้จักฟัง เรียบเรียงความคิด ฝึกการใช้ภาษาด้วยการถามให้เด็กแสดงความคิดเห็น พูดถึงเรื่องราวหรือแสดงท่าทางตามที่เด็กเข้าใจ หลังจากที่ได้พบเหตุการณ์ต่างๆหรือจากที่พ่อแม่หรือผู้เลี้ยงดูเด็กเล่าให้ฟัง

๔) ส่งเสริมให้เด็กมีความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง ด้วยการดูแลใจใส่อย่างใกล้ชิด ด้วยความรักและเข้าใจ ซึ่งทำให้เด็กมีโอกาสได้ตอบ สร้างความคุ้นเคย ทำให้เกิดความรักความผูกพันและรู้สึกได้รับความรัก

๕) ส่งเสริมให้เด็กรู้สึกสนุก มีความสุขกับการกระทำที่สร้างสรรค์ ด้วยการเปิดโอกาสให้เด็กได้เรียนรู้ เล่น และฝึกทำสิ่งต่างๆ ในสภาพที่เป็นมิตรและปลอดภัย

๖) ส่งเสริมให้เด็กเป็นผู้ที่มีความเป็นมิตร และเป็นที่ยอมรับในสังคมได้ง่ายด้วยการยิ้มแย้มสัมผัสเด็กอย่างอ่อนโยน คอยสังเกตการณ์แสดงออกของเด็ก สนใจที่จะตอบคำถามและเล่าเรื่องต่างๆที่เหมาะสมกับเด็กเพื่อให้เด็กเรียนรู้ภาษาได้เร็วและมีกำลังใจ ใฝ่รู้ใฝ่เรียน

๗) ส่งเสริมให้เด็กมีจิตใจมั่นคงไม่สับสน ด้วยการอบรมเลี้ยงดูด้วยความรัก ความเมตตา เป็นแบบอย่างที่ดีงามในการใช้เหตุผลอย่างเสมอต้นเสมอปลาย ฝึกให้เป็นคน รู้จักคิด มีน้ำใจและคุณธรรม หลีกเลี่ยงการทำโทษรุนแรงหรือละเลยทอดทิ้งเด็ก ใช้เวลาอย่างมีคุณภาพอยู่กับเด็ก ให้ความสนใจต่อกันปฏิบัติต่อกันด้วยความรักความเข้าใจ

๘) ส่งเสริมให้เด็กใฝ่รู้ กล้าแสดงความคิดเห็นและความรู้สึกอย่างเหมาะสมตามกาลเทศะด้วยการให้ความสนใจในสิ่งที่เด็กกำลังทำ ตอบคำถามของเด็ก ฝึกให้เด็กสังเกตสิ่งต่างๆรอบตัว ให้โอกาสที่จะแสดงความรู้สึกลึกซึ้งของตนเองอย่างเต็มที่ เปิดโอกาสให้ลองผิดลองถูกในโอกาสที่ไม่เสียหายและเป็นอันตราย

๙) ส่งเสริมให้เด็กเกิดแรงจูงใจที่จะทำสิ่งต่างๆด้วยการให้ความสนใจ ชมเชยหรือให้รางวัลตามสมควร ทันทีที่เด็กมีพฤติกรรมที่พึงปรารถนา เช่น ใฝ่รู้ใฝ่เรียน เล่นกับน้อง ช่วยหยิบของ พูดเพราะ รับฟังและปฏิบัติตามคำแนะนำ

๑๐) ส่งเสริมการใช้ภาษาของเด็ก ด้วยการพูดคุยกับเด็กด้วยภาษาที่ฟังเข้าใจง่ายและชัดเจนด้วยท่าทีที่เป็นมิตร อาจใช้การเล่นทายาท่าน อ่านหนังสือให้ฟัง เล่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นให้ฟัง

๑๑) เตรียมเด็กเข้าสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย เมื่อเด็กอายุ ๓ ปี ก็พร้อมที่จะเข้าสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยหรือไปรับบริการจากสถานที่รับเลี้ยงเด็กปฐมวัย เช่น โรงเรียน พ่อแม่หรือผู้เลี้ยงดูสามารถช่วยเตรียมความพร้อมให้เด็กที่จะไปเรียนรู้โลกกว้าง ได้ด้วยการสร้างทัศนคติที่ดีต่อสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ด้วยการเล่าเรื่องเกี่ยวกับสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยให้ฟัง พาไปรู้จักกับสถานที่เด็กปฐมวัย ให้เด็กๆไปอยู่ในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยก่อนที่จะเข้าเรียน ไปเล่นเครื่องเล่นสนาม โดยไม่ขู่เด็กว่าถ้าทำตัวไม่ดีจะทิ้งเด็กไว้ที่สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย นอกจากนี้ ควรสร้างทัศนคติที่ดีต่อผู้เลี้ยงดูด้วยการพูดคุยกับเด็ก ถ้าเป็นไปได้ควรทำความคุ้นเคยรู้จักกับผู้เลี้ยงดูก่อนพาเด็กไปดูการจัดกิจกรรมในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย

๒. บทบาทของบุคลากรในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย

บุคลากรในสถานพัฒนาในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยทุกคน มีความสำคัญในการช่วยเหลือการปรับตัวของเด็กในระยะเชื่อมต่อนี้ โดยมีบทบาท ดังนี้

๒.๑ รวบรวมข้อมูลพื้นฐานของเด็ก ซึ่งเป็นข้อมูลเกี่ยวกับการเจริญเติบโตทางร่างกาย ข้อมูลด้านการพัฒนาเด็ก ข้อมูลสุขภาพและประวัติการเจ็บป่วย ตลอดจนข้อมูลพื้นฐานส่วนตัวของเด็ก และครอบครัว

๒.๒ บุคลากรทุกคนในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยต้องตระหนักในเรื่องการกลัวการพลัดพรากว่าเป็นเรื่องปกติ นอกจากนี้ต้องสร้างบรรยากาศของความรัก ความอบอุ่น ความไว้วางใจ มีความเมตตาต่อเด็ก ช่วยส่งเสริมให้เด็กมีความไว้วางใจผู้อื่น อันเป็นพื้นฐานสำคัญของการพัฒนาบุคลิกภาพ

๒.๓ บุคคลากรทุกคนในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ควรมีการปฏิบัติต่อเด็กอย่างอ่อนโยน เช่น สัมผัส โอบกอด สบตา ใช้คำพูดที่ไพเราะ ตลอดจนแบบอย่างที่ดีให้กับเด็ก เช่น ใช้ภาษาที่สร้างสรรค์ มีกิจกรรมหาทศภาพ ใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์

๒.๔ จัดกิจกรรมส่งเสริมให้เด็กเกิดความคุ้นเคยกับสิ่งแวดล้อมใหม่ ผู้เลี้ยงดูเด็กคนใหม่ และส่งเสริมการเรียนรู้ให้โอกาสเด็กได้ทำกิจกรรมด้วยตนเอง จัดเตรียมของเล่นและสื่อเพื่อการ เล่นสิ่งใหม่ๆ ทดลองสิ่งใหม่ๆ ในที่ปลอดภัยตามลำพังบ้าง แต่สามารถสังเกตเห็นเด็กได้ ในระยะแรกอาจยินยอมให้เด็กนำสิ่งของที่เด็กรักจากบ้านมาได้

ภาคผนวก

คำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์สัย
ที่ ... /๒๕๖๑

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

.....

ด้วยองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์สัย ได้จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรการศึกษา
ปฐมวัย กระทรวงศึกษาธิการ พุทธศักราช ๒๕๖๑ ขึ้น เพื่อให้การใช้หลักสูตรเป็นไปด้วยความเรียบร้อย

ถูกต้อง และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อการจัดการศึกษา จึงแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์สัย ดังนี้

๑. นายอนันต์ โพธิ์ศรี	ตำแหน่ง	ประธาน กพด.	ประธานกรรมการ
๒. นางสุกรจิตร กำเนิดพิลา	ตำแหน่ง	ครู	กรรมการ
๓. นางณัฏฐา ศิริจิตร	ตำแหน่ง	ครู	กรรมการ
๔. นางสมจิตร ทับสุริ	ตำแหน่ง	ครู	กรรมการ
๕. นางสุริวิภา สุวรรณหาร	ตำแหน่ง	ครู	กรรมการ
๖. นางสาวจันทร์ พิมพ์มะไฟ	ตำแหน่ง	ครู	กรรมการและเลขานุการ

ทั้งนี้ให้บุคคลที่ได้รับการแต่งตั้ง มีหน้าที่ ติดตาม ตรวจสอบ การดำเนินงาน การใช้หลักสูตรและงานวิชาการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์สัย เพื่อให้นักเรียนได้เกิดการเรียนรู้ตรงตามหลักสูตร

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๓๑ เดือน ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

สั่ง ณ วันที่ ๓๐ เดือน ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

ลงชื่อ ร้อยตรี

(สุพจน์ บุญประทุม)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์สัย

คำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์สัย

ที่ ... /๒๕๖๑

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินการใช้หลักสูตรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์สัย พุทธศักราช ๒๕๖๑ ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐

.....

ด้วยองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ชัยได้ใช้หลักสูตรหลักสูตรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัด
องค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ชัย พุทธศักราช ๒๕๖๑ ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐
ในปีการศึกษา ๒๕๖๑ จนถึงปีการศึกษา ๒๕๖๑ แล้ว เพื่อให้การใช้หลักสูตรสถานศึกษามีความ
เหมาะสมที่จะใช้สอนในปีการศึกษาต่อไป สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนและโรงเรียน จึง
แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินการใช้หลักสูตรสถานศึกษาดังกล่าว ดังนี้

๑. นายอนันต์ โพธิ์ศรี	ตำแหน่ง ผอ.กองฯ	ประธานกรรมการ
๒. นางสาวจจิตร กำเนิดพิลา	ตำแหน่ง ครู	กรรมการ
๓. นางสาวจันทร์ พิมพะพะไฟ	ตำแหน่ง ครู	กรรมการและเลขานุการ

ทั้งนี้ให้บุคคลที่ได้รับแต่งตั้ง ดำเนินการประเมินการใช้หลักสูตรสถานศึกษา
ให้แล้วเสร็จ ภายใน วันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๑

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๓๑ เดือน ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

สั่ง ณ วันที่ ๓๐ เดือน ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

ลงชื่อ ร้อยตรี

(สุพจน์ บุญประทุม)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ชัย